ПАРТИЯ ХИЗМАТИДА ЯРИМ АСР

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ“ ЭЛЛИК ЁШДА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

15 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 120 (3858).

21 ИЮНЬ ЖУМА 1968 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ХАЛҚ МИНБАРИ

ЛЕНИНЧИ «Правда»нинг фарзанди, ўзбек совет матбуотининг бешиги ва журналистикасининг мактаби — «Совет Ўзбекистони» газетасининг ярим асрлик босиб ўтган йўли нурли, тарихан чуқур, мазмунан бойдир. У матбуотнинг жанговар звеноси сифатида партиянинг курашчан ёрдамчиси, ўткир ва таъсирчан қуроли, халқ фикри ва тафаккурининг соҳиби, ҳамма илғор, янги нарсаларнинг тарғиботчиси, омманинг дўсти ва маслаҳатчиси сифатида танилди, халқ ва партиянинг чексиз ишончига сазовор бўлди. Унинг партиявий ҳаётда, республикамиз экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда тутган роли ҳақиқатан ҳам катта. У партия ғояси билан йўғрилиб, халқ ижодидан, халқ меҳнати ва курашидан илҳомланиб, ҳаёт ила бирга кўтарилди, улғайди, камол топди.

Ярим асрлик давр паст-баланд, тўғри ва сўқмоқли, қийин ва машаққатли йўлларни эслатади. Газетамизнинг мазмундор, жозибадор мисралари, равшан фикрлари, оловкор чақириқлари, инсон меҳнатини, мўъжизакор зафарларини улуғловчи сатрлари ҳаёт тўлқинларидек мавж уриб турибдики, ҳар бир ишчи, ҳар бир колхозчи ва зиёлининг қалбига партия қўрини, партия меҳрини, ўй ва фикрларини, доно маслаҳатларини элтяпти. Матбуотнинг кучи, унинг ўткирлиги ва жанговарлиги ҳам шунда.

«Совет Ўзбекистони» газетаси республикамиз тараққиётининг ҳамма босқичларида энг муҳим тарихий вазифаларни ҳал этишда Ўзбекистон Компартиясининг содиқ, ишончли таянчиси бўлиб келди ва келмоқда. Республикамиз қиёфасида юз берган бутун тарихий ўзгаришлар газета саҳифаларида ёрқин аксини топгандир.

Ленин кашф этган, Ленин ижод этган миллий сиёсатнинг барҳаёт кучи худди Кронштадт мўъжизасидек узоқ-узоқларга, қуёш ўлкаси Шарққа таралган кезларда — 1918 йилнинг 21 июнида Туркистонда биринчи миллий большевистик газета — «Иштирокиюн» («Коммунист») туғилди. Ижтимоий-сиёсий ҳаёт маъносини билдирувчи «Иштирокиюн» газетасининг 255-сони халқ қўлига тегди. Газеталарга қўйилган турли хил номлар кўпинча вақт, даврнинг, кураш ва ҳаракатнинг формасинигина эмас, мазмунини ҳам белгиларди. Орадан сал ўтмай 1920 йилнинг 12 декабрида «Иштирокиюн» номини «Қизил Байроқ» эгаллади. Оташ кунларнинг символи бўлган «Қизил Байроқ — миллионлар қалбида олов ёқарди, янги интилишларни, янги ҳавас — туйғуларни давр нафасила жўр қиларди. У меҳнаткаш кишида ёш совет ватанпарварлиги туғёнини ёқарди. Халқлар дўстлиги, қардошлиги ғояларини, ленинча миллий сиёсатнинг улуғвор моҳиятини пропаганда қиларди. Бу муборак ном гарчи узоқ яшамаса ҳам у ўзининг камтарин ишлари билан Туркистон партия ташкилоти тарихида муҳим из қолдирди. Унинг 218 сони чиқди. 1922 йилнинг 13 октябрида у ўз ўрнини «Туркистон» газетасига илтифот этди. Бу газета 1924 йилнинг кузайигача нашр этилди. Газетхонлар унинг 411 санасининг гувоҳи бўлишди. Биз таъриф этаётган «Қизил Ўзбекистон» газетаси эса салкам 40 йиллик муборак умрини ойдин йўлга — коммунизм қурувчисининг янги манзилларига бағишлади. Газетамизнинг «Қизил Ўзбекистон» деб аталишининг боиси шундаки, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ташкил топишига бағишлаб нашр қилинган. Унинг 12 бетлик махсус сонида бундай деб таъриф берилганди: «Газетамизга «Қизил Ўзбекистон» деб ном қўйдик. Газетамизни шундай аташимиз тасодифан бўлмасдан, унинг остида чуқур тарихий тилагимиз, мақсадимиз бордир. Бу тилагимиз нимадан иборат ва дунёга келаётган газетамизда қандай ҳаракат чизиғи бўлади? Ўзбек миллати ҳануз бутун маъноси билан ташкил топиш сўнгига етган, мустақил миллат шаклини олгани йўқ. Балки, бизнинг асримизда бу миллат ўзининг миллий тузилиш ғовғасини кечирмоқда. Айниқса бу ташкилий тузилиш октябрь ўзгаришидан сўнг етти чақиримлик одим билан илгари томон кетмоқда».

Республикамизнинг ташкил этилишига бағишлаб берилган бош мақолада Ўзбекистон партия ташкилотининг органи «Қизил Ўзбекистон»нинг истиқбол йўлига оқ йўл тиланади: «Ўтмишда мазлум бўлган, ҳозирда ўз бахтининг чироғини ёқаётган ўзбек меҳнаткашларининг ғолиб юришида шубҳасиз, «Қизил Ўзбекистон» бел боғлаб хизмат қилаверади».

Сўнгра 1964 йилнинг июлига келиб, у «Совет Ўзбекистони» номини олди.

Революцион анъаналарга, В. И. Лениннинг большевистик матбуот структураси ҳамда бутун иш йўналишини белгилаб берувчи кўрсатмаларига содиқ бўлган «Совет Ўзбекистони» газетаси ярим асрдан буён улуғ Октябрь зафарларини, марксча-ленинча идеяларни, ленинча халқлар дўстлигини кенг тарғиб қилиб келмоқда, саноат, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг, фан ва маданият ходимларининг куч-ғайратини коммунистик қурилишнинг улуғвор планларини амалга оширишга сафарбар этишда республика партия ташкилотига энг яқиндан ёрдам бермоқда.

В. И. Лениннинг «Экономика тўғрисида кўпроқ гапирилсин» деган талабини эсда тутиб, газета иқтисодий билимларни, саноат корхоналари, қурилиш ва коллектив хўжаликлардаги илғор иш намуналарини, ишчилар, колхозчилар меҳнати жараёнида туғилаётган янги-янги ташаббусларни пропаганда қилишга кўп ўрин бермоқда, со-

(Давоми иккинчи бетда).

МАРРАМИЗ—30 ЦЕНТНЕР

Техникага таяниб иш кўраётганлигимиз туфайли ҳосилдорликни йилдан-йилга ошираяпмиз. Меҳнатга прогрессив усулда ҳақ тўлаш усули жорий этилгач, айниқса, ишимиз яхши самара бераяпти. Юбилей йилида 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан «оқ олтин» топширишга эришдик. Етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема» ёрдамида териб олдик.

Беш йилликнинг учинчи йилини улкан зафарлар билан нишонлаш учун курашаётган участкамиз аъзолари шу кунларда дала ишларини кучайтириб, экиннинг нормал ривожланишига эришмоқдалар. Табиий офат келтирган барча қийинчиликларни мардонавор енгмоқдамиз. Ҳашаротга қарши самолёт ёрдамида метилмеркаптофос ва ОДН билан карболин сепиб, касаллик ва ҳашарот йўқ қилинаётир.

Миришкор сувчиларимиз ғўзаларни оби-тобида қондириб суғормоқдалар. Бунда Сулаймон Зокиров, Барно Хайдаров, Суннат Жумаев, Абдуназар Ҳамзаев каби тажрибали сувчиларимиз намуна кўрсатишмоқда.

Участкамиз аъзолари яганалашни барвақт тамомладилар. Ғўза туплари атрофидаги бегона ўтлар юлиб ташланди. Мухар Набиева, Тўхта Ҳусанова, Мунаввар Рўзиева ва бошқа колхозчиларимиз дала ишларини сифатли бажармоқдалар.

Участкамизда ғўза парваришини жадаллаштириб, учинчи ишлов беришни ҳам бошлаб юбордик. Муртазо Рўзиев, Жўрақул Муҳамедовлар бошлиқ звенолар ғўза парвариши — суғориш, озиқлантириш ва культивация каби агротехника тадбирларини бир-бирига қўшиб ўтказаётирлар.

Бу йилги маррамиз — 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» олиб, етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда теришдан иборат. Шунга кўра ҳозирдан ғўзани машина теримига мослаб ўстиришга ҳаракат қилаяпмиз. Участкамиз аъзолари бор имкониятларини ишга солиб, ҳар туп ниҳолнинг серҳосил бўлиб етилишига эришадилар.

Назокат ТИЛЛАЕВА,
Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозининг участка бошлиғи.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

ТУЙТЕПА. 2. «Оҳангарон» совхозининг чорвадорлари ем-хашак жамғариш ишларини қизғин олиб бормоқдалар. Пичанзорларда 12-та прицепли трактор, 5 та автомашина ва бошқа техника ишлаб турибди. Ишчилар қисқа вақт ичида 3000 тоннадан ортиқ хашакни ғарамлаб қўйдилар.

Чорвадорлар мусобақа асосида меҳнат қилмоқдалар. Улар 120 гектар ердаги пичанни тезроқ ўриб-йиғиб олиш ҳаракатидалар.

М. САРИМСОҚОВА.

БЕКОБОД (Телефон орқали олинди). Утган йили «Победа» колхозининг колхозчилари чорва моллари учун 1000 тонна пичан тайёрлашган эди. Эндиликда улар 1500 тонна ем-хашак жамғариш учун қизғин курашмоқдалар. Чорвадорлар бедазорларни меҳр билан парвариш қилишяпти. Дарё ва ариқ ёқаларидаги пичанларни йиғиштириб олмоқдалар. Зоотехник Кўчимбой Турдиқулов бошлиқ 8 кишидан иборат ем-хашак тўплаш бригадаси тузилган. Бригада аъзолари техникадан ва от-уловдан самарали фойдаланиб, қисқа вақт ичида 500 тоннадан зиёдроқ ем-хашакни ғарамлаб қўйдилар.

ОРЖОНИКИДЗЕ. 14. «Хўжакент» совхози чорвадорлари ишни мусобақа асосида ташкил қилганлар. Шунинг учун ҳам бу ерда чорва маҳсулоти тобора кўпаймоқда. Сут, гўшт топшириш ойлик ва квартал планлари ортиғи билан адо этилаётир.

«Ленинград» колхозининг чорвадорлари ҳам илғорлардан қолишмаяпти. Айниқса бу ерда ҳар бир соғин сигирдан кўплаб сут олинаётир. Қўйлардан жун қирқиш ҳам яхши олиб борилаётир. Чорвадорлар 16527 ўрнига 20700 килограмм жун топширдилар. Ҳар бир қўйдан жун қирқиш плани ошириб бажарилди. Райондаги бошқа колхоз ва совхозларда ҳам кўплаб чорва маҳсулотлари топшириш, ем-хашак жамғариш ишлари кундан-кунга қизиб бормоқда.

Т. РУЗИМАТОВ,
И. РУСТАМОВ.

ШАХТЁРЛАР ҲИММАТИ

Оҳангарон кўмир саноати корхоналарининг коллективлари анча самарали меҳнат қилишмоқда. Конларда меҳнат шароитини яхшилаш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, янги асбоб-ускуналарни жорий қилиш туфайли ёқилғи қазиб чиқариш ой сайин ортмоқда, давлат топшириқлари муттасил зиёдаси билан бажарилмоқда.

Кўмирчилар ўтган беш ой давомида «қора олтин» қазиб чиқариш давлат планини 102 процент қилиб адо этдилар. Қўшимча 40 минг тонна кўмир вагонларга ортилди ва республикамизнинг турли шаҳар-қишлоқларига жўнатилди. Кончилар эришаётган бундай муваффақиятларга кўмир разрези, 9-шахта коллективлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Айниқса, кўмир разрези шахтёрлари топшириқларни бажаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Мавжуд кон асбоб-ускуналаридан унумли фойдаланаётган разрез коллективи ҳозиргача, пландагидан ташқари бир неча эшелон ёқилғи қазиб чиқарди. Разрезнинг республика Олий Совети депутати, донгдор шахтёр Хўжа Алиқулов раҳбарлигидаги экскаваторчилар бригадаси баракали ишлаяпти. Ҳар куни пландагидан ташқари ўнлаб тонна кўмир қазиб чиқармоқда.

БОЛТИҚ БЎЙИДА ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

ТАЛЛИН, 20 июнь, (ЎзТАГ махсус мухбири). Бугун Эстония Компартияси Марказий Комитетида республика раҳбар ходимларининг Ўзбекистон маданиятининг етакчи арбоблари — адабиёт ва санъат декадаси иштирокчилари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Дўстона ўтган суҳбатда Ўзбекистон вакилларини Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Г. Кэбин самимий табриклади. Учрашувда Эстония ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Мюрисеп, Эстония Министрлар Советининг Раиси В. И. Клаусон, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг секретари Л. Н. Ленцман, Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. К. Грен иштирок этдилар.

Шунингдек, суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ва Ўзбекистон делегациясининг бошқа аъзолари, республика ижодий союзларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

★ ★ ★

Кеча Эстония пойтахти — Таллинда Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси тантанали суратда очилди.

ЖАМИЯТШУНОСЛАРНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

Олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгашида П. Н. ДЕМИЧЕВ сўзлаган нутқининг баёни

□ □

Коммунизм қурилиши, жаҳон революцион жараёни, фан-техника революцияси ва идеология курашининг ғоят кескинлашганлиги, деди докладчи, партиямиз олдига, бутун халқаро коммунистик ҳаракат олдига янги назарий ва амалий проблемаларни қўймоқда. Социализмнинг муваффақиятлари, инсониятнинг тақдири шу проблемаларнинг ҳал этилишига боғлиқ.

Ўртоқ Демичев идеология курашининг ҳозирги босқичдаги хусусиятларини анализ қилиб берди. Икки система курашининг ҳозирги босқичдаги вазияти ва шарт-шароити империалистик пропагандага қарши идеология курашини ҳамма соҳаларда активлаштириб юборишимизни талаб қилади, деб уқтириб ўтди П. Н. Демичев. Биз ҳам «сўл», ҳам ўнг тарздаги ревизионистик уйдирмаларга қатъий ғоявий зарба бериб туришимиз лозим

Докладчи коммунистик қурилишнинг ҳозирги проблемалари асосида ижтимоий фанларни ривожлантириш вазифаларини анализ қилиб берди, партия назарияни янада ривожлантирмоқ учун қулай шарт-шароит яратиб берганлигини айтди. Биз дадил айтишимиз мумкинки, ижтимоий фанларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан, ҳозирги ижтимоий ривожланишнинг туб масалалари билан алоқаси ғоят ҳам мустаҳкам бўлиб қолди. Шу билан бирга ижтимоий фанлар соҳасида тадқиқотчиликни кучайтириш, илмий ишларнинг даражасини ва амалий самарадорлигини жиддий равишда ошириш зарур.

Докладчи социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришнинг назарий проблемаларини анализ қилиб берди. Сўнгра докладчи айтдики, буржуазия пропагандаси ўзининг бутун ҳужумларини ва туҳматларини асосан Коммунистик партия раҳбарлигига ёғдирмоқда. Лекин буржуазия идеологлари ҳам, хоҳ ўнг ёки сўл тусда бўлишдан қатъий назар ҳар қандай ревизионистлар ҳам Коммунистик партиянинг социализм ва коммунизм қуриш шароитидаги раҳбарлик роли идеясини қоралашга муваффақ бўла олмайдилар, чунки бу роль янги ижтимоий формация тараққиётининг туб эҳтиёжларидан келиб чиқмоқда.

Докладда авлодларнинг давомийлиги масаласи анализ қилиб берилди. Чет элларда ревизионизм идеологлари капиталистик жамиятдаги синфлар курашини авлодлар кураши билан алмаштиришга, ёшларни ҳозирги замоннинг бирдан-бир революцион кучи, деб эълон қилишга уринишлари кучайиб кетганлиги сабабли бу масала муайян равишда кескин тус олди. Шу нарса диққатга сазоворки, ёшларнинг ролини мутлоқлаштириш ва кекса авлоднинг ролини камситиш ўнг ревизионистларнинг ҳам, «сўл» ревизионистларнинг ҳам характерли хусусияти бўлиб қолди. П. Н. Демичев ижтимоий фанларнинг адабиёт ва санъат билан, партия пропагандаси билан алоқаси масалаларига тўхталди. У кадрлар тайёрлаш ва ижтимоий фанларни ўқитишни яхшилаш проблемаларини анализ қилиб берди.

КПСС тарихи, фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм, деди докладчи, студентларнинг илмий дунё қарашини шакллантиришда етакчи роль ўйнайди.

Ҳозир мамлакатда жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга воқеага — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик авж олиб кетди. Шу улуғ санага тайёргарлик муносабати билан энг муҳим вазифа шуки, илмий-педагогик кадрлар Лениннинг ғоявий меросини янада пухта ўрганиш, революцион назариямизни ривожлантириш йўлида ижодий иш олиб боришлари керак. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан марксизм фикрининг тарихига, Владимир Ильичнинг ҳаёти ва фаолиятига, партиямизнинг, барча мамлакатлардаги коммунистларнинг марксизм-ленинизм идеяларининг тантанаси учун курашига, коммунистик қурилишни ва жаҳон тараққиётининг актуал проблемаларини ишлаб чиқишга бағишланган янги асарлар пайдо бўлишига шак-шубҳа йўқ.

Пировардида докладчи, жамиятшунос олимлар ва марксизм-ленинизм назариясини ўқитувчилар зиммасига юкланаётган масъулиятнинг нақадар буюклигини кўрсатиб ўтди. Мана шу вазифанинг жуда катта аҳамиятини пухта ва равшан аниқлаб олиш ижодий руҳланишнинг битмас-туганмас манбаидир, олимларимиз, ижтимоий фанлардан дарс берувчи ўқитувчиларимиз, ҳамма идеологик ходимларимиз ўз бурчларини бундан буён ҳам шараф билан бажаришлари, партия ва ҳукуматнинг юксак ишончини оқлашлари учун гаровдир.

РАҲМАТ, НАВОИЙЛИК ДЎСТЛАР

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШИДА ҚАТНАШГАНЛАРГА МУКОФОТЛАР

Зилзиладан сўнг тошкентлик юзлаб оилаларга Навоий шаҳридан келган бинокорлар ва монтажчилар қурган уйлардан яхши квартиралар берилди. Қорақамиш мавзуида қисқа муддат ичида қад кўтарган уй-жой массиви ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон пойтахтининг энг яхши кварталларидан бири бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда навоийлик дўстлар Революция скверида баланд меҳмонхона биноси қурмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети алоҳида ўрнак кўрсатган бинокорлардан 27 кишини Фахрий ёрлиқлар билан мукофотладилар.

Қорақамиш квартали ёнидаги бинокорлар ёзги клубида юксак мукофотларни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев мукофотлар тўғрисидаги қарорни ўқиб берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Е. С. Насриддинова бинокорларга ёрлиқларни топшириб, мукофотланганларни қизғин муборакбод қилди, уларга бахт-саодат ва меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. В Окунский зилзила оқибатларини тугатишда, Тошкентни қайта тиклаш ва қуришда актив қатнашган ёш шаҳар вакилларини табриклаб нутқ сўзлади.

Ю. И. Некрасов мукофотланганлар номидан сўзга чиқиб, Навоий бинокорларининг меҳнатига юксак баҳо берилганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига қизғин ташаккур изҳор этди ва қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи ўзининг ватанпарварлик бурчини бундан буён ҳам намунали бажаради, деб ваъда берди. (ЎзТАГ).

А. Н. КОСИГИН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Финляндия президенти Урхо К. Кекконен билан Байкалда бўлганидан кейин, Братск шаҳрига борди.

А. Н. Косигин 19 июнда Москвага қайтиб келди. (ТАСС).

Оққўрғон районидаги «Москва» колхозининг Юриман Муродов бошлиқ звено ғўзалари қийғос шоналади. Кўчатларни меҳр билан парвариш қилишда звено бошлиғи астойдил меҳнат қилмоқда. Суратда: Ю. Муродов. А. Абалян фотоси.

ЧОРВОҚ ГЭСи қурилишида ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлаётганлар жуда кўп. Ўртоқ И. Василец ҳам ана шулар жумласидан. Моҳир электр пайвандчи кунлик нормасини мунтазам бир ярим ҳиссадан ошириб адо этмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ“ ЭЛЛИК ЁШДА

ГАЗЕТАМНИНГ ТЎРТ САҲИФАСИ

Ўлкам билан менинг таржиман ҳолим —
Газетамнинг тўрт саҳифаси.
Имон-эътиқодим эзгу бешиги,
Ҳаётимда гўё тўрт фасл —
Газетамнинг тўрт саҳифаси.
Дунёнинг ҳам буюк Ватанимнинг
Энг гўзал бир республикаси,
Асримиз ва планетамизнинг
Шодликлари ҳам таҳликаси —
Газетамнинг тўрт саҳифаси.

Офтоб қайнаган кўм-кўк далалар,
Илк бешйилликларда гўдаклар саси,
Алифбем ва дорилфунуним,
Шеърим балоғати ҳам вазифаси —
Газетамнинг тўрт саҳифаси.
Оғир кунларимда рағбат ва мадад,
Зафар гулдуроси, хирмон шуъласи,

Дўстим, иш столим, фахрий ёрлиғим,
Баҳорда боғларнинг хушбўй нафаси —
Газетамнинг тўрт саҳифаси.
Беомон ҳакаму муннс мураббий,
Халқ дилининг кўзгуда акси,
Ҳар кун қуёш билан бирга кутганим,
Умрим тариқаси, ҳислар харитаси —
Газетамнинг тўрт саҳифаси!

Асқад МУХТОР.

Суратда: «Совет Ўзбекистони» газетасининг ветеранлари.

ХАЛҚ МИНБАРИ

(Боши биринчи бетда)

вет кишиларининг маънавий бойлигини, юксак дид ва хусусиятларини кўрсатиб бермоқда.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарори асосида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот газетамизнинг асосий темаларидан бўлиб қолди. Газета меҳнатни ва ишлаб чиқаришни уюштиришда юз бераётган туб ўзгаришларга назар ташлаб, иқтисодий ислоҳотнинг ҳар бир корхона, қурилишда хўжаликни янгича бошқаришдаги конкрет натижаларини аниқлашга ҳаракат қилмоқда. Бу масалада у олимлар, мутахассислар, корхона раҳбарлари, молия ходимларининг актив ёрдамларига таянмоқда. Биз бундан буён ҳам газетада саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш масалаларига ҳамда маҳсулот сифати учун курашга эътиборни кучайтираверамиз.

Бизнинг пахтачилигимиз катта, ойдин йўлга тушиб олди. Айниқса, КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш борасида бу соҳадаги ишлар янада юксак марраларга кўтарилмоқда.

Шубҳасиз, пахтачилик билан боғлиқ бўлган ҳамма масалаларни кенг ёритишда, бу соҳада тўпланган тажрибаларни, фан ютуқларини пропаганда қилишда, пахтакорнинг жасоратини, қаҳрамонона меҳнатини кўрсатиб беришда ва ниҳоят пахтакорларнинг мусобақасини авж олдиришда республикамиз матбуоти, жумладан «Совет Ўзбекистони» газетаси катта ишлар қилмоқда. У пахтакорларнинг энг яхши ташаббусларини мунтазам равишда қўллаб-қувватламоқда. Йигирманчи йилларнинг охирларида мамлакатимизнинг пахта мустақиллиги учун кураш авж олиб кетганини газетхонларимиз орасида кўп кишилар яхши билишади. «Кимдаким пахта учун курашмас экан, у социализм учун ҳам курашмайди» — Ўрта Осиёдаги барча меҳнаткашларнинг шиори ана шундай эди. Ўша пайтларда матбуот орқали пахтакорлар билан тўқимачиларнинг бутун мамлакат бўйича ишлаб чиқариш мусобақаси бошланган эди. «Совет Ўзбекистони» газетаси республикамиздаги бошқа барча газеталар қатори ижтимоий муносабатларнинг янги формаларини пропаганда қилишда актив иштирок этди. Москва, Ленинград, Иваново-Вознесенский ва мамлакатдаги бошқа шаҳар ишчиларининг пахтакорларни оталиққа олганларини кенг ёритиб борди.

Ўша вақтда «Правда»да «Трактор колонналари — пахта далаларига!» деган рубрика пайдо бўлган эди. Трактор колонналарини яратиш учун бошланган ҳаракатга Ўзбекистон матбуоти ҳам қўшилди. Ҳамма ерда маблағ тўплаш бошланиб кетди. 1929 йили Ўзбекистонга 1670 трактор келтирилди. Юзлаб тракторлар ишчиларнинг маблағига сотиб олинган эди. «Рус ишчилари юборган трактор колонналари, — деб ёзган эди «Правда», — халқларни бирбиридан ажратиб қўйиш мақсадида буржуа миллатчилари, руҳонийлари ва бойлари томонидан қоқилган чегара устунларини улоқтириб, парчалаб ташлади».

«Совет Ўзбекистони» пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса, йиғим-терим сингари оғир ва машақатли ишни машиналар елкасига қўйиш, меҳнатни янгича ташкил этиш, механизатор кадрлар тайёрлаш ва уларни тарбиялаш, агротехника маданияти масалаларини изчиллик билан ёритмоқда. Редакция ҳузурида академик Акром Дадабоев раҳбарлигида илғор тажрибаларни тарғиб қилувчи кенгаш муваффақиятли ишлаб турибди. Жамоатчилик асосларида вужудга келган бу кенгаш пахтачиликка, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларига доир илмий фикрларни ва илғор тажрибаларни ўрганиб, уларнинг яхши намуналарини газета саҳифаларига олиб чиқмоқда.

Газетанинг тематикасида фан, маданият, коммунизм қурувчи янги кишини шакллантириш, совет кишисининг олижаноб фазилатларини ёрқин бўёқларда кўрсатиб бериш масалалари асосий ўринни эгаллайди.

Ярим аср давомида газетамиз ҳар жиҳатдан ўсди. «Иштирокиюн» газетаси 800 нусхада босилган эди. «Совет Ўзбекистони» ҳозир ярим миллион нусхадан кўпроқ тарқалаётир. Ҳозир республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида редакциянинг 21 штатсиз бўлими, 7 та штатсиз кенгаши ишлаб турибди. Редакция 360 мухбирлар постига эга. Уларнинг атрофига қарийб 2 мингдан кўпроқ мухбир уюшган. Умуман газетамизга доимий ёзиб турадиган 3 мингдан ортиқ активга эгамиз. Агар редакция 1963 йилда меҳнаткашлардан 14 мингга яқин хат олган бўлса, 1967 йилнинг охирига келиб бу рақам икки баравар ошиб кетди.

Газетамизни вужудга келтиришда жонбозлик кўрсатган, унинг тарихини яратишда ўзларининг ўчмас ижодий бойликлари билан шу тарихда мерос қолдирган ажойиб талант эгаларини, биринчи истеъдодли муҳаррирларни, ўтюракли толмас ташкилотчиларни авлодлар сира унутмайдилар. Биз газетамизнинг юбилейини ўтказар эканмиз, ўз ҳаётларини улуғ ишга Октябрь ғоялари тантанасига, янги ўзбек совет матбуоти ривожига бахш этиб, дунёдан ўтган азиз номларни — Ориф Кливлеев, Акмал Икромовларни, Усмонхон Эшонхўжаев, Комилжон Алимовларни, Қосим Сорокин, Муҳаммад Ҳасановларни, Маннон Рамз, Воис Раҳмийларни, Мўминжон Усмонов ва Ҳожиакбар Ғуломовларни ҳурмат-эҳтиром билан ёд этамиз. Беқиёс ижодий ишларнинг давомчилари бўлган ҳурматли муҳаррирларимиз — Раҳмат Мажидий, Абдулла Ўразаев, Рустам Абдураҳмонов, Сулаймон Азимов, Обид Абдураҳмонов, Сиддиқ Ражабов, Шароф Рашидов, Иброҳим Раҳимов, Зиёд Есенбоевларнинг самарали ишларини зўр мамнуният ва миннатдорчилик билан таъкидлаймиз. Мана шу ҳурматли ўртоқларимизнинг ҳаёт йўли, ижодий изланишлари, ташкилотчилик маҳоратлари бизлар учун ибратдир.

«Совет Ўзбекистони» газетаси ярим аср мобайнида ўз қучоғидан кўпдан кўп талант эгаларини адабиётимизнинг уфқларига чиқариб қўйди. Бу жиҳатдан қараганда у ижодкор кучларни камол топтирувчи чинакам тарбия, камолот мактаби сифатида ҳам танилди. Ҳамза Ҳакимзода, Абдулла Авлоний, Абдулла Қодирий, Аъзам Аюпов, Вали Галломов, Комил Алиев, Ҳожиолим Қобилов, Жалол Машрабий, Ҳатам Икромов сингари ўткир қалам эгалари шу даргоҳда таҳсил топдилар.

Ўзбек адабиёти ва журналистикасининг кўзга кўринган арбоблари Ғафур Ғулом, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қаҳҳор, Шайхзода, Яшин, Усмон Носир, Ойдин, Собир Абдулла, Уйғун, Зулфия ва бошқаларнинг илк асарлари шу газета саҳифаларида босилгандир. Ҳамид Ғулом, Туроб Тўла, Раҳмат Файзий, Баҳром Раҳмонов, Адҳам Раҳмат, Мирмуҳсин, Саид Аҳмад, Акмал Пўлатов, Рихси Сахибоев, Аҳмад Исмоилов, Рамз Бобожон, Ҳабиб Нуъмон, Назармат, Бобош Маҳмудов, Ёнгин Мирза, Ёқубжон Шукуров, Аҳмад Шораҳмедов ва бошқа жуда кўп ёзувчилар, шоирлар ва таниқли журналистлар бизнинг ижодий коллективимизда камол топдилар, элга танилдилар.

Газетанинг туғилишидан бошлаб, ҳозирги нурли, катта йўлга чиқиб олгунча унинг чашмаларини, ирмоқларини очишда хилма-хил касб эгаларининг жуда катта меҳнати сингандир. Оддий ҳарф терувчидан тортиб, уни босиб чиқарувчи ишчигача, машинисткадан тортиб корректоргача, ишчи-деҳқон мухбиридан тортиб малакали журналистгача ҳамма-ҳамманинг фидокорона меҳнати, нур-зиёси газета саҳифаларида жилоланиб турибди.

Партиянинг солдатлари, идеология соҳасининг курашчилари бўлган биз журналистлар Коммунистик партия Программасида белгиланган янги, янада порлоқ ҳаёт режаларини амалга ошириш учун бутун ижодимизни, кучимизни, билим ва тажрибамизни аямаймиз ва партия чизиб берган муқаддас йўлдан бораётганлигимиз учун ҳам беҳад фахрланамиз.

Холбек ЕДГОРОВ
«Совет Ўзбекистони» газетаси муҳаррирининг ўринбосари.

ДИЛ МАКТУБИ

Зарур юмуш билан Ҳабиб ака ёнига борган эдим. У мук тушиб материал таҳрир қиларди. Ишга шунчалик берилиб кетган эдики, менинг кирганимни ҳам сезмади. Ҳабиб ака ўчирар, ёзар, ўзи тузган жумлаларни ўқиб чиқар, яна ўчирар, ёзар эди. Унинг ҳозирги ҳолати молига пардоз бераётган устанинг ҳолатини эслатарди.

Биринчи қоғоздан таҳрири ўзига маъқул бўлди шекилли мамнун жилмайиб қўйди ва ишдан бош кўтарди...

— Эй, кесинлар, қани ўтиринг...

Иш битгандан кейин анча гаплашиб қолдик. Суҳбат ёзиш-чизиш, янги темаларни кўтариб чиқиш тўғрисида борарди.

— Энди, оғайни, ёзган нарсанг одамнинг қалбини қитиқламадими, мақсадга етдим демай қўя қол, — дерди Ҳабиб ака, — айтайлик, мақоланг босилиб чиқди, у газетхон қўлига бориб тегди. Ўқий бошлайди. Биринчи жумладаёқ пешанаси тиришади, алланима деб пичирлайди. Бошқа мақолани қидиради...

— Яхши мақола газетанинг етакчиси, — кимдир қўшиб қўяди.

Ҳабиб ака ўзи айтаётган гапга амал қиладиган журналист, журналистгина эмас ёзувчи. Ҳабиб Нуъмоннинг ижодий йўлига назар ташласангиз жуда қизиқ, ибратли, ҳавас қиларли. Бундан салкам қирқ йил бурун редакция даргоҳига қадам қўйган ниҳолдек нозик йигит мана бугун шу ерда туб қўйиб, палак ёзганки, энди уни редакция чинори деса бўлади. Бизнинг ҳисобимизча Ҳабиб акадек бир ерда, бир бўлимда узоқ муддат муқим ишлаган журналистни учратиш қийин, балки йўқдир. Бир идоранинг бир бўлимида салкам қирқ йил ишлаган, ҳозирда ҳам ғайрат кўрсатиб меҳнат қилиб келаётган одам бўлса, қани айтинглар, гапимизни қайтариб оламиз. Бари бир тополмайсиз.

Ҳабиб ака журналистика ва адабиётнинг ҳамма жанрида ёза оладиган чапдаст соҳиби қаламлардан. «Ғўза гуллади» хабарини ёзган Ҳабиб Нуъмоннинг «Хоним ҳаммомга тушадиларму» фельетонини ўқиганмиз. Бир гал у «Нега терим суст» деб мақола ёзса, газетанинг кейинги сонида унинг «Дарға» сарлавҳали очерки босилиб чиқади. Ҳабиб аканинг ижодий йўли ана шунақа кўп қиррали. Унинг хабар ёзишларини жажжи буюм ясаётган моҳир устага қиёс қилсак, роман ёзишини кўкўпар муҳташам бино барпо этаётган улкан устага ўхшатамиз.

Биз Ҳабиб ака иков суҳбатлашиб ўтирганимизда хонага Шоаҳмад ака кириб келдилар. Бир кун туз ичган жойга қирқ кун салом, деганларидек Шоаҳмад ака бу улуғ даргоҳда чорак аср хизмат қилиб, ҳурмат-эътибор орттирган жойига, мана пенсияга чиқибди ҳамки ҳафтада, ўн кунда икки-уч топкур қуллук қилиб кетмаса бир нимасини йўқотган кишидек бўлиб қолади.

Шоаҳмад ака келиб суҳбат жонланиб кетди. У Улуғ Ватан уруши йилларида редакция ҳаёти қанақа бўлган, кўпинча тун бўйи қолиб кетиб газета чиқариш машаққатлари, эрталаб бўёқ ҳиди келиб турган газетани кўрганда аъзойи-баданидаги ҳорғинликнинг тарқаб кетиши, мана шулар ҳақида сўзларди.

Шоаҳмад ака Шораҳмедов ҳам бир редакцияда, бир бўлимда узоқ ишлаганлардан. У Ҳабиб ака билан танишгандан бери мақола, бош мақолаларни ҳамкорликда ёзиб келишган бўлса уларнинг бу олижаноб одатлари биргаликда «Ота» романини ёзиш билан икки соҳиби қаламни юқори чўққига кўтарди.

«Совет Ўзбекистони»нинг кекса ходимлари ҳақида гап кетганда Бобош Маҳмудов номини биринчилар қатори тилга оламиз. Бобош ака ҳақиқий «ўз мухбиримиз»лардан. Бухорода у бормаган қишлоғи, гаплашмаган одам йўқ, десак муболағаси билан тўппа-тўғри бўлади. Унинг иродасига ҳамма журналистлар қойил қолади, у пенсияга чиқишдан беш-олти йил илгари қишлоқ хўжалик институтини муваффақиятли битириб чиқди. Бобош акани ҳозир журналист-агроном деймиз. У Бухоро қишлоқларини беш бармоқдек билса, Қашқадарё яйловларини, Китоб боғларини, Шаҳрисабз пахтазорларини, Қарши чўлларини ҳам шунчалик яхши билади.

Шу газета билан униб-ўсган, вояга етган кекса журналистлар билан гаплашиб ўтирганимизда телефон жиринглаб қолди. Трубкани Ҳабиб ака кўтарди. Икки марта «алло, алло»дан кейин Ҳабиб ака:

— У Латифбой, яхшимисиз, сиҳат-саломатмисиз, — дея ҳол-аҳвол сўраша кетди.

Латиф ака Эргашев газетанинг Самарқанд область мухбири. Мен уни Бухорода, Термезда, Каттақўрғонда кўп кўрганман, мақолаларини кўп ўқиганман. Табиатан мулойим, хушфеъл бу киши ижод этишда ҳормай-толмайди. Бугун унинг Самарқанддан ёзган мақоласини ўқисангиз, эртага Нурота чорвадорлари ҳақидаги репортажини ўқийсиз. Сўнгги куни бир олим лабораториясидан лавҳаси босилиб чиқади. Латиф ака исми жисмига мос латиф табиатли, меҳнаткаш журналист.

Юбилей кунларида, катта тўй-маросимида шу газетанинг бешигини тебратишда иштирок этган, газета билан бирга туғилиб, унинг сафдоши олдинга интилаётган одамлар номини тилга олиш ҳақиқатан ҳам кишини қувонтиради, ўшалар сингари сермаҳсул, ижоди кўптармоқли бўлишга ундайди.

Газеталарининг ярим асрлик тўйлари кунида Ҳабиб акага, Шоаҳмад акага, Бобош акага, Латиф акага сиҳат-саломатлик, ижодий жўшқинлик тилаймиз. Дил мактубимизни йўллаймиз.

Ҳа, энди тўйлар муборак, оқсоқоллар!

С. МАҲКАМОВ.

У — ЭЛ СЎЗИ

(«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИГА)

Эсимда бор жанг йиллари фронтда,
Бир неча кун қолиб кетдик ботқоқда.
На қуруқ жой, на дарахт бор биронта,
Ўт ва тутун ўрмаларди тупроқда.
Уфқ олис, уфқ ёнар, бағри қон,
Унда душман қурган ажал қалъасин.
Қумурсқадай ёпирилиб биз томон,
Жон-жаҳдила қайталарди ҳамласин.
Ёвни шердек кутар эди шиддаткор,
Ботқоқ ўқдан биқирларди отилиб.
Бир неча кун шундай бўлди кеч, наҳор,
Ўқдонларда ўқ қолмади титилиб.
Чиқди «Қизил Ўзбекистон» ўқдондан,
Окопларни кезиб бўлди қўлма-қўл,
У — эл сўзи, она Ўзбекистондан,
Дерди жангда фарзандларим дадил бўл.
Байроқ бўлди оғир жангда газета,
Баҳодирлар атакага ўтишди.
Ёв енгилди, мардлар янги маррада
Дам олганда уни яна ўқишди.

НАЗАРМАТ.

БИРИНЧИ ДОРИЛФУНУН

Қадрдон газетамиз «Совет Ўзбекистони»нинг партиямиз, халқимиз олдидаги хизматлари катта. Совет ҳокимияти йилларида юртимизнинг ижтимоий, сиёсий, хўжалик ва маданий турмушида рўй берган ҳамма буюк ўзгаришларда, ўзбек халқининг жаҳон аҳлини лол қолдираётган ҳамма улкан муваффақиятларида «Совет Ўзбекистони»нинг муносиб ҳиссаси бор.

Севимли газетамизнинг миллий журналистикамиз равнақидаги бебаҳо хизматлари эса ниҳоятда катта. «Совет Ўзбекистони» газетаси ўз истеъдоди ва қалб кўрининг бутун ҳароратини журналистикага бахш этган талайгина ўзбек қаламкашларининг чинакам ўсув бешиги бўлди...

...1949 йилда республикамизда — Ўрта Осиё Давлат университетининг филология факультети қошида олий маълумотли журналист кадрлар тайёрлайдиган махсус бўлим очилди. Ҳозир у алоҳида факультетга айлантирилган. Мазкур бўлим ўз ишини бошлаган дастлабки пайтларда университетда журналистика соҳаси бўйича махсус тайёргарлиги бўлган ўқитувчилар йўқ эди. Ана шундай шароитда университетга «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг ходимлари кўмакка келдилар.

Газетанинг ўша даврдаги муҳаррири, таниқли ёзувчи ва журналистимиз Иброҳим Раҳим, редакция саркотиби Тўғон Эрназаров, бўлим мудири Расул Муҳаммадиев ўртоқлар журналистика бўлимида касбга алоқадор асосий фанлардан дарс бериб бордилар. Бўлимнинг тўнғич талабалари уларнинг меҳнатини самимий миннатдорчилик туйғулари билан хотирлайдилар.

Журналистика факультети газета редакциясига ҳар йили ўз талабаларини юбориб туради. Газета ходимлари бу ёш мутахассисларга газетачилик борасида амалий кўникма орттиришда фаол кўмаклашмоқдалар.

Тошкент давлат университети журналистик факультетининг ўқитувчилари, аспирантлари ва студентлари севимли газетамизни, унинг ходимларини шонли юбилей билан муборакбод қиладилар ва факультетимиз билан газета редакцияси ўртасида мавжуд бўлган ҳамкорлик алоқалари бундан кейин тағин ҳам мустаҳкамланади деб ишонч билдирадилар.

Т. ПИДАЕВ,
ТошДУ журналистика факультетининг катта муаллими.

Редакциянинг қишлоқ хўжалиги бўлимида доимо иш қизғин. Газета саҳифасида эълон қилинаётган материалларнинг кўпчилигини ана шу бўлим ходимлари етказиб беришади. Суратларда: 1. Бўлим мудири Ҳ. Нуъмонов (чапдан) адабий ходимлар Ҳ. Абдусаматов ва Т. Рўзибоев ўртоқлар навбатдаги материал таҳрири устида.

Кекса журналист бўлимнинг ветеран ходимларидан Ш. Шораҳмедов.

Суратда: «Совет Ўзбекистони» газетасининг бир группа ходимлари.

МАСЛАҲАТГЎЙИМИЗ

Газетани миллионлар минбари деганлари рост. Отахон газетамиз «Совет Ўзбекистони»дан қиёс.

Газета саҳифаларини варақлаганингизда жуда кўп қизиқарли мақола, репортаж, хабар, ҳикояларга дуч келасиз. Улар бир-биридан мазмунли ва ўқимишли.

«Совет Ўзбекистони» илм-фан аҳлларининг ҳам севимли газетасига айланган. У бизнинг маслаҳтгўйимиз. Фанимизнинг босиб ўтган шонли йўли тўғрисида ҳам, олимларнинг илмий кашфиётлари ҳақида ҳам, фан ва техника янгиликлари тўғрисида ҳам материаллар бериб борилади. Булар, бизни, албатта, қувонтиради. Чунки уларни ўқиб фан ва техника оламидаги янгиликлар билан танишамиз, ҳамкасбларимизнинг фикр ва мулоҳазалари билан ошна бўламиз.

Ана шу севимли отахон газетамиз чиқа бошлаганига ярим аср бўлди. Газетамиз ҳақида илиқ гаплар айтилмоқда. «Совет Ўзбекистони» газетасининг тағин ҳам сермазмун, тағин ҳам қизиқарли бўлиб чиқишига ишончимиз комил.

Шонли юбилейинг муборак бўлсин, отахон газетамиз!

М. БАҲОДИРОВ, доцент.

Газетанинг Самарқанд область мухбири Л. Эргашев.

ЖИЛҒАЛАР ТУТАШГАН ЖОЙДА

Бўлим рўйхат дафтарига республикамизнинг турли бурчакларидан йўлланган мактублар қайд этилган. Ўтган куни ишчи-деҳқон мухбирларидан газета 180 та хат олган эди. Кеча эса активлар редакцияни 200 хил янгиликдан хабардор қилишди. Хат-хабарлар редакциянинг кундалик озуқаси. Уларсиз газета чиқмайди. Шунинг учун ҳам ҳар кунги почта редактор ёки редактор ўринбосарларидан бири, хатлар ва оммавий ишлар бўлимининг мудири ҳамда фельетончи иштирокида зудлик билан кўздан кечириб чиқилади-да, дарҳол туркумларга ажратилади. Биринчи туркумга ҳар доим оператив характердаги хабарлар танлаб олиниб, улар газетанинг шу кунги сонига берилади. Бу хабарлар албатта, ишчилар, пахтакорлар, чорвадорлар эришаётган зафарларни маълум қилувчи ғалаба рапортлари, ҳаммани қизиқтираётган янгиликлар бўлади. Иккинчи туркумга эса саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари меҳнатидан ҳикоя қилувчи хабар ва репортажлар, корреспонденция ва лавҳалар киритилиб, улар бўлимларга чиқарилади.

Бўлимдаги ҳамкасблар бизга қизиқ-қизиқ фактларни сўзлаб беришди. «Совет Ўзбекистони» редакцияси 1963 йилда меҳнаткашлардан 13812 та хат олган эди. Юбилей йилида эса бу миқдор 27910 га етди. Яъни тўрт йил давомида редакцияга келаётган хатлар оқими икки баробардан зиёд ошиб кетди.

Редакция доим жамоатчиликка таянади. Минглаб ишчилар, колхозчи ва совхоз ишчилари, олимлар ва студентлар газетанинг актив мухбирларидирлар. Штатсиз мухбирлар, пост ва бўлимлар фаолияти устидан редакция хатлар ва оммавий ишлар бўлими пухта назорат ўрнатган. Штатсиз кенгаш ва бўлимлар редакция иш планидан доимо бохабар бўладилар. Керакли ёрдамни олиб турадилар. Редакция ходимлари ва штатсиз мухбирлар иттифоқи газетани яна ҳам ўқимишли ва мазмунли қилиб чиқариш имконини бермоқда.

Янги ташкил этилган штатсиз қабулхона аъзолари ишидан ҳам ҳамма хурсанд. Улар редакция ходимлари юкини анча енгиллаштирмоқдалар. Бюрократлар, бағритош эрлар, кўзбўямачи қаллоблар қилмишидан нафратланган софвиждонли кишилар бундай шахсларнинг танобини тортиб қўйишда редакциянинг ҳам аралашувини илтимос этадилар. Чунки газета доимо ҳақиқатни юзага чиқаришини, жабр дийдаларнинг бошига соябон бўлишини улар яхши билишади. Шундай сигналларни текширишда ва чора кўришда штатсиз қабулхона ходимлари редакцияга катта ёрдам бермоқдалар. Ҳамкасбларимиз штатсиз қабулхонасининг Ж. Маҳмудов, А. Исоқов, Р. Усмонов каби аъзолари бажараётган ишлар ҳақида бир шингилдан сўзлаб беришди. Штатсиз қабулхона аъзоларининг жонкуярлиги билан беш фарзанди бўлатуриб арзимаган сабаб билан хотинини уйдан қувиб чиқарган бир жоҳил эр тўғри йўлга тушиб олди. Эски уйи ремонтталаб бўлиб қолган боқувчисиз Шерали ака Мақсудовга янги квартира олиб берилди. Айрим кишиларнинг беғамлиги билан ўз фарзандларига туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномани ололмай олти ой сарсон бўлган Қосим Алимовнинг иши олти кунга қолмай тўғриланди...

Жилғалар қўшилиб дарё бўлади. Жилғалар каби оқиб келаётган хатлар ҳам отахон газета саҳифаларида жамланиб, бахтли ҳаётимизни ойнадек акс эттиради.

Ж. НОСИРОВ.

Газетани ўз вақтида чиқаришда ва уни оператив материаллар билан таъминлашда стенографчи ва телетайпчиларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Юқоридаги суратда: редакция стенографчиси М. Раҳимова область мухбирларидан материал қабул қилиб оляпти. Пастдаги суратда: телетайпчи С. Қориева иш устида.

И. Глауберзон фотолари.

ҚИШЛОҚ СОВЕТЛАРИ ҲИСОБ БЕРДИ

КАЛИНИН РАЙОН СОВЕТИ СЕССИЯСИДАН

КПСС Марказий Комитетининг ўтган йил 8 мартда қабул қилган «Қишлоқ ва поселка Советлари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори маҳаллий Советлар фаолиятида кескин бурилиш ясади. Бу қарор Советларнинг ҳуқуқ ва бурч доирасини кенгайтириш билан бирга, хўжалик, қурилиш ҳамда қишлоқ маданиятини ривожлантириш йўлида улар зиммасига қатор масъулиятли вазифаларни юклади.

Қишлоқ хўжалик экономикасини юксалтиришда, аҳоли маданий турмуш шароитини ошириш ва қишлоқни ободонлаштириш соҳасида Карл Маркс ва Киров қишлоқ Советлари кенг жамоатчиликка таянган ҳолда талайгина ишлар қилишди.

Карл Маркс номли қишлоқ Совети территориясида учта йирик хўжалик, битта ғишт заводи мавжуд. Учта касалхона, 8 та мактаб ва бир неча болалар боғчаси қишлоқ аҳолисига хизмат қилмоқда. Кўплаб савдо тармоқлари, хизмат кўрсатиш пунктлари ишлаб турибди. Қишлоқ Совети ва унинг депутатларининг бутун фаолияти ана шу хўжаликлар-планларини ошириб бажаришга, хўжалик экономикасини юксалтиришга қаратилган. Ўтган юбилей йилида қишлоқ Совети территориясидаги хўжаликларда баракали ҳосил кўтарилди. Бу колхозларда 36 минг 908 ўрнига 38 минг 158 тонна турли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрланди. Чорвачилик планлари ортиғи билан бажарилди. Ана шу ютуқларни қўлга киритишда қишлоқ совети ва унинг депутатларининг қўшган ҳиссалари катта бўлди.

Қишлоқ Советида турли соҳалар бўйича ташкил этилган 12 та доимий комиссия актив иш олиб бормоқда. Ҳар бир комиссия ўз иш планига эга. Ҳар бир иш план асосида олиб борилаётганлиги туфайли ҳам яхши натижалар бермоқда.

Қишлоқ Совети қурилиш, маданий-маиший ёки ободонлаштириш билан боғлиқ бўлган қандай масала бўлмасин депутатларнинг актив иштирокида кўриб чиқади. Кўриладиган ҳар бир масалага олдиндан пухта тайёргарлик кўриладн. Ана шу масала ўрганиб чиқилгандан кейингина Совет йиғилишлари ёки сессия муҳокамасига қўйилади. Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинади. Совет ва унинг доимий комиссиялари қабул қилинган ҳар бир қарорнинг ижроси учун жон куйдиради. Мисол учун қуйидаги фактни келтириш кифоя.

Келес ғишт заводи кўпдан буён маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажаролмай келар эди. Бунинг устига ишлаб чиқарилаётган ғиштларнинг ҳам сифати ёмонлиги учун кўплаб эътирозлар туғиларди. Бу ҳол қишлоқ Совети ва депутатларнинг эътиборини тортди. Қишлоқ Совети доимий комиссия аъзолари ҳамда кенг жамоатчилик иштирокида бунинг сабаблари атрофлича ўрганиб чиқилди ва юз бераётган нуқсонлар навбатдаги сессияда ўртага ташланди. Уларни бартараф этиш билан боғлиқ қарор қабул қилинди. Қарор натижалари якунланди. Чакки бўлгани йўқ. Шу йилнинг ўтган беш ойи ичида ўтган йилнинг худди шу муддатига нисбатан 3 миллион 200 минг дона кўп ғишт ишлаб чиқарилди. Ёки 52 минг сўм қўшимча даромад қилди.

Қишлоқ Совети иш фаолиятидан бундай ижобий фактларни кўплаб келтириш мумкин. Қишлоқ Советининг ҳар бир депутати ўзи ишлаётган участкада ҳосилдорликни ошириш ва сайловчилар наказларини адо этиш йўлида анчагина ишлар қилишди. Улар қишлоқни ободонлаштириш, кўчаларни тузатиш ёки маиший объектлар қуриш юзасидан берилган сайловчилар наказини бажаришга ҳаракат қилишади.

Сайловчиларнинг генерал Собир Раҳимов номли колхозда минг ўринли мактаб қуриб бериш юзасидан берган наказлари шахсан депутат Маъмуровнинг ташаббуси билан тўла адо этилди. Мактаб ишга туширилди. Шунингдек сайловчилар область Советининг ва қишлоқ Советининг депутати С. Бўронбоевга Навоий номли колхозда касалхона қуриб беришни топширишган эди. Бу наказ ҳам муваффақиятли бажарилди. Ўтган давр ичида қишлоқ Совети депутатларига берилган 107 та наказдан ҳозир 91 таси бажарилди. Бу наказларнинг кўпчилиги қишлоқларни янада ободонлаштириш, янги маданий-маиший объектлар қуриш ҳақидадир.

Қишлоқ Советининг депутаталаридан Н. Саидов, М. Маъмуров ва Ғ. Умаров ўртоқлар ўзлари бошчилик қилаётган хўжаликларда ишни тўғри ташкил эта билганликлари ва меҳнат интизоми яхши ташкил этилганлиги сабабли йил сайин қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан юқори ҳосил олиб келинмоқда. Бу йил ҳам картошка экиш плани 410 ўрнига 445 гектар қилиб бажарилди. Пиёз, карам ва бошқа сабзавот маҳсулотлари планлари ошириб бажарилди. Қишлоқ хўжалиги ишини ана шундай уюшқоқлик билан ўтказишда маҳаллий Совет депутатлари ҳар доим бош-қош бўлишмоқда. Учраган камчиликларнинг дарҳол олдини олиб, кўпчилик эътиборини мўл-кўл ҳосил етиштириш вазифасига жалб этишмоқда.

Меҳнаткашлар депутатлари Калинин район Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида юқорида қайд қилинган қарорнинг қандай бажарилаётганлиги юзасидан Карл Маркс ҳамда Киров қишлоқ Советларининг ҳисоботи тингланди. Сессияда ҳисобот берган К. Маркс номли қишлоқ Совети раиси В. Азизов ва Киров қишлоқ Совети раиси Д. Дадабоев ўртоқлар ана шу қарорни амалга ошириш йўлида қўлга киритилган ютуқлар билан бирга юз бераётган камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтишди. Айниқса район территориясида телефон алоқасининг ёмон аҳволда ташкил этилганлиги сессия қатнашчиларини ташвишлантирди. Шунингдек сессияда қишлоқ Советининг ҳуқуқ ва бурчларини янада ошириш, унинг кўрсатмаларини сўзсиз бажариш, бу йўлда айрим ташкилот ва колхоз раҳбарлари қишлоқ Советига яқиндан кўмаклашишлари лозимлиги қайд қилинди. Афсуски, барча қишлоқ Совети ва унинг доимий комиссиялари ўзларига берилган ҳуқуқлардан яхши фойдалана олишмаяпти.

Сессия, районда капитал қурилиши ва теплица комбинатларини тиклаш ҳамда пичан тайёрлаш орқада қолаётганлиги, буларни бартараф этишда қишлоқ Советлари район Советига ҳар тарафлама ёрдам бериши зарурлиги уқтирилди.

Сессияда область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Э. Шайхов қатнашди ва нутқ сўзлади. Шунингдек сессия ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ишлари бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Н. Н. Русскин иштирок этди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ШПИГЕЛЬГАССЕ, 14

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Александр ЛАЗЕБНИКОВ.

— «Цум швенли» кафесининг эски хўрандалари бўлганликлари учун улар ўзлариники деб ҳисоблайдиган стол бўш эди.

Кичкина ва деярлик ҳеч кимсиз залда ўтириб, овқат келтиришгунча Ленин ва Платтен газетага берилиб кетишди. Бугун Ильич кичкина мамлакат билан, унинг қорли чўққилари билан хайрлашди, ўтган асрдаёқ «гўзаллиги Россияни эслатиб туради» деб ёзган ўлка билан хайрлашди. Сон-саноқсиз дарбадарликдан кейин узоқ Цюрих унга энг яқин жой бўлиб қолган эди. Эндиликда, ҳамма нарса йўлга қўйилган, сафари қариб қолган пайтда эса, жонажон она-ери бўсағаси ҳам жуда яқин бўлиб қолгандай туюларди.

Тўққизинчи апрель куни улар оғир йўл босиб ўтишлари зарур эди. Йўлда қандай ҳодиса содир бўлмасин, унга ҳеч қандай зарар етмаслиги керак эди. У, Фриц Платтен, ҳали олдинда ҳар хил воқеа рўй бериши мумкинлигини биларди.

— Салкам етти йил яшаган мамлакатдан айрилиш осон эмас. Танаффуслар билан бўлса ҳам, етти йилча-я, — деди Ленин. — Мен ҳозир қувғин ва таъқибда юрганлар ҳақида айрим нарсаларни эслашга уриниб кўрдим: қанчадан-қанча мамлакатлар муҳожирликда юрган кўчманчи қушларга мўрт қўноқ ясади, фақат бир мамлакат бизга узоқ вақт ошиён қуришимиз учун ўз тоғларини, кўлларини бериб қўйди. Эҳтимол, шунинг учун бўлса керак, Швейцария жуда кўплаб швейцарияликлар сингари менга ҳеч қачон бегона туюлмаган.

Платтен Ильични яхши кўриб қолган ва унинг кетидан ҳеч иккиланмай дунёнинг нариги чеккасигача боришга тайёр эди. У ҳозиргина ўз она-ери Швейцарияга, унинг ёр-биродарлари бўлиб қолган одамларига, шаҳар ва қишлоқларига нисбатан Лениндан миннатдорчилик сўзларини эшитди.

Бу шаҳар ва қишлоқларда у душманлар билан мунозара қилиб, уларга ҳақиқатни тушунтирар, душманларга зарба берарди, иккиланувчиларни ўз томонига жалб қиларди, болалар билан ўйнарди.

— Биласизми, — қувонч билан деди Платтен, — Сиз ҳам биз учун ҳеч вақт бегона эмас эдингиз.

— Энди бизнинг (рус муҳожирларининг — **ред. изоҳи**) ўрнимизга бу ерда миннатдорчилигимиз яшайди, — давом этди сўзида Ленин. — Биз ёзма равишда ўз уйларидан жой берган Швейцария ишчиларига биродарликлари учун ташаккур билдиришга қарор қилдик. Топинг-чи, бизнинг мурожаатимиз нима деб аталади? Хайрлашув хати.

[Боши газетамизнинг 19 июнь сонида босилган].

Бир вақтлар ёшлигида Фриц Платтен Россияга боришни орзу қиларди. Ниҳоятда оғир пайтда — 1906 йили у Россияда бўлди. Ҳозир у геноссе Ульянов билан бораётган ана шу мамлакат қандайкин? Ўн бир йилдан бери уни кўрмаган эди. Платтеннинг юзини табассум қоплади. У ўзининг бир вақтлардаги қочиш тарихи, жандармлар тўғрисидаги ҳикояси Ленинга ёқишини биларди.

Жандармлар Рига портини тит-пит қилиб, йигирма икки ёшли швейцарияликни қидирган, барибир ҳеч нарсанинг уддасидан чиқиша олмаган эди: у ўшанда пароход трубасининг қопқора оғзига шўнғиб, ўнг қўлини хипчинлар орасидан ўтказиб (чап қўли мажақланиб кетган эди) олган ва тишни-тишга қўйиб, оёқлари ҳеч нимага тегмай, гавдаси трубада осилиб қолган ҳолда жон сақлаганди. Фрицнинг ҳамма ёғини қандайдир қора булут қоплаб олган эди ҳамки, у ниҳоят рейдни ташлаб, чиқаётган пароходнинг халоскорона хўрсинган гудогини эшитди...

Ленин Фриц Платтенни илк бор Ригадан ана шу аҳволда қайтганидан сўнг кўрган. У Цюрих халқ уйидаги Владимир Ильич рефератига келганида бу рус кишисининг довруғи бутун шаҳарга ёйилган эди.

Чипта стулга суянганича Ленин швейцарияликлар билан хайрлашув хатини хаёлан туғаллай деб қолганди. Агар унинг эътиборини тортган бир аянчли воқеа рўй бермаганида эди, у хатнинг сўнгги сатрларини ҳам ёзиб битирган, унда рус муҳожирларининг саховатли қалбида яшириниб ётган туйғуларни мужассамлаган бўларди.

Йўқ, Жорж Платтен, ундан кейин бўлган бир воқеани ҳеч қачон унутмайди. Отаси бу кичик воқеани тез-тез эслаб турарди.

V.

Бўм-бўш тош йўлдан тепаликка томон аравача кўтарилиб борарди. Ленин қисиқ кўзлари билан тикилиб, оҳиста тебраниб бораётган сандиқлар, чемоданлар, тугунчаларни кузатиб турарди.

Кўзга кўринмаётган кимдир бу хазина бўлагини итариб борарди. Аравачанинг юриши борган сари қийинлашар, кимнингдир оғир ташлаб бораётган қадами тобора секинлашарди. Деразадан ғилдираклар одамни орқага-пастга торта бошлагандек ва бу одам уни тўхтатиб қолишга ожизлик қилаётгандек бўлиб кўринди.

Ильич шошиб ўрнидан турди, столлар оралаб тез юриб ўтди, Фриц Платтен чаққонлик билан унинг кетидан эргашди. Энди улар кўчада ёнма-ён чопиб боришарди. Бир дақиқадан сўнг зўрға нафас олаётган қариянинг тепасига етиб келишди. Тачкасини четга чиқариб, миннатдорчилик сўзларини ҳам эшитмай, улар биргаликда аравачани тепаликдан олиб ўтишди. У ёғига аравача анча осон юра бошлади.

Бу икки нотаниш кишининг кўмагидан ҳайратда қолган аравача эгаси бироз нафасини ростлаб олгач, ўз ўрнига ўтишга ошиқди.

— Йўқ, йўқ, — эътироз билдирди кўнгилли ёрдамчилардан бири, аравача эгасига хорижий бўлиб кўрингани, — бу гал шатакчиларга ишона қолинг. Узоққа борасизми?

У борадиган кўчасини айтди.

— Сизга ҳамроҳ эканмиз-ку.

— Жуда олижаноб одам экансиз.

— Сўз бериб айтаманки, Сиз билан йўлимиз бир. Менинг дўстим Гладбахштрасседа, мен эса Шпигельгасседа турамиз.

Улар Гросмонстер билан Янги бозорни бир-бирга боғлайдиган тор ва қинғир-қийшиқ кўчага киришгач, Ленин Платтенни аравачадан четлаштирди. Бу ерда кескин бурилиш кўп бўлиб, кўча одамларга гавжумлиги сабабли кетма-кет ўтиб турган аравалар орасидан икки кишининг йўл бошқариши анча қийин эди.

Йўловчилар бу ғалати тачкачига ҳайрон бўлиб қарашарди.

— Сиз юкчиларнинг саркори экансиз-ку! — ҳаяжонланиб деди Платтен.

— Мен Волга бўйидан бўламан.

— Бурляк, — кулгили қилиб талаффуз этди рус сўзи эсига келиб қолган Фриц.

Шпигельгасседаги биринчи уйга етгач, бироз дамини олган қария аравачага дадил ёпишди.

— Аравачанинг ўзини мен ҳали ҳечвақт бунчалик ёлғиз қолдирмаган эдим. Ҳа айтганча, мана сизнинг кўчангиз, — деди у миқти гавдали, хорижийга ўхшаб турган ёрдамчисига. — Сизга ташаккур айтаман! Мен учун энг оғир дақиқада Сизни гўё худонинг ўзи етказди. Жуда кўп юк ортгандим, ҳаммасини бир йўла ва тез ташиб берсам, дурустроқ ҳақ тўлашмоқчи эди.

— Биз Сиз билан бирга борамиз — Платтен билан шундай қарорга келдик. — Мана, менинг уйимнинг деразалари.

— Ўн тўртинчи уй, Эски Цюрихда энг қадимий, — деди тачкачи, — бу уй уч юз йилдан буён қимир этмайди...

— Унинг тенгдоши бўлган бошқа бир уй, — кулиб деди ҳалиги миқти гавдали ёрдамчи, — қулаб тушди. Романовлар уйини эшитгандирсиз.

Платтен хахолаб кулиб юборди ва қари юкчига ўша уйнинг қанақалиги, нимага қулаб тушганлигини тушунтира кетди.

— Демак, Сиз Россияданмисиз? — сўради аравача эгаси. — Ҳозир союзимизда юкчилар Россияда пировардида подшоҳдан кейин ким қолади, деб баҳс қилганлари-қилган.

Тачкачи улардан ўзига керакли кўча муюлишида тўхташларини илтимос қилди, мижозиникига етишга уч-тўрт уй қолган эди.

— Сиз мурувватли одамлар экансиз, бироқ бошқалар «Қари Якоби чарчаб қолибди» деб ўйлайдилар. Улар шунақа деб ўйлашларини мен истамайман.

Қайтишда, Шпигельгасседа, худди ўша 14-уй рўпарасида Якоби уларга етиб олди. Юксиз аравача сакраб-сакраб келар, ғилдираклари кўчадаги тошларга урилиб, тақур-тақур қиларди.

— Кўраяпсизми, қанча пул ишлаб олдим! — Унинг кафтида бир талай кумуш тангалар — франклар ҳамда никель ва бронза сантимлар (француз франкининг юздан бирга тенг бўлган майда пул-тарж.) бор эди. Бу унинг назарида жуда катта пул эди.

— Мен сизларни бирга ўтиришга таклиф қилмоқчиман. Бу сахий ва енгил қўлингиз туфайли мана шуларга эга бўлдим. Сизларни меҳмон қилишга рухсат этсангиз.

— Раҳмат, катта раҳмат, — жавоб берди швейцарияликнинг рус кўмакдоши. — Таклифингизни жон деб қабул қилардим-у, бироқ мен бу ердан кетаяпман.

— Қайтиб келишингизни кутаман, — рози бўлди оқ соч қария. — Олдингизга кираман. Энди мен Сиз қаерда яшашингизни биламан-ку.

— Мен бутунлай кетаяпман, — деди рус киши.

— Бир умргами? — ишонмайроқ сўради швейцариялик.

— Шундай бўлишига ишонсам дейман.

Поезд Цюрихдан тўққизинчи апрель куни, душанбада, соат 15 дан 10 минут ўтганда Марказий вокзалдан жўнади.

Жорж Платтен ўша жўнаш куни ва перронда бўлиб ўтган суҳбатни аниқ эслайди. Тўғри, ўша пайтда у катталар нималар тўғрисида гаплашишганини тўла тушуниб етмасди. Анави тачкачи ҳам вокзалда пайдо бўлиб қолди.

... Якоби иш борлиги учун кечикиб келган эди. Шу кунлари унинг омади юришиб кетганди. У ўз омадининг келишига сабаб рус кишисининг қўли енгиллиги деб биларди. Якоби платформага яқинлашганида, поезд жўнашига атиги икки-уч минут қолган эди. У состав ёнидан чопиб кетди. Шундан кейингина олдида одамлар тўпланиб турган вагон ўзига кераклигига ақли етди. Бироқ энди кечиккан эди: поезд юриб кетганди. Платформанинг ўпирилган бир чеккасида, тўсиб қўйилган жойда Якоби оломон ичидан шўнғиб чиқиб, тўсиқдан сакраб ўтди. Бу ерда болалардан бошқа ҳеч ким йўқ эди. У шу қадар куйиб-пишиб қидирган икки киши эса вагон майдончасида туришарди. Улар ҳам Якобини пайқаб қолишди, Шпигельгасседаги 14-уйда турган киши қичқирди:

— Мен Сизга хат ёздим!

— Менга? — Якоби ҳеч қачон ҳеч кимдан хат олмаган эди. У рус киши аравачасини бир отли экипаж аравага алмаштиришни таклиф қилаётгандек кулиб юборди. — Менга?

— Мен Сизга хат қолдирдим! — янада баландроқ қичқирди қўлларини оғзига карнай қилиб рус киши. — Сиз уни ўқиб чиқарсиз!

У қари швейцариялик ҳаммасини эшитсин, тушунсин деб шошган эди. Бу сўзлардан Жак Якоби ҳар доим ўларча чарчаган вақтларида ўпирилишга ўхшаган аллақандай нарса рўй берадиган ерида бир туйғу ҳис этди. Шу пайт ўша ери сирқираб кетди, аммо ўзини енгил ва яхши ҳис қиларди.

— У нималар деди? — рус кишисининг бу ажойиб сўзларини такрор эшитишга уриниб сўради Якоби ёнида турган ва даструмолчасини силкитаётган боладан.

— У сизга хат ёзиб кетдим, деди. Ҳа, худди Сизга. Шундай деди.

— Нималар деяпсан? — ташвишли овоз билан деди Якоби. — Ахир у менинг адресимни билмас эди-ку. Биз у билан менга аравачани тортишга ёрдамлашганида танишганмиз. Эҳтимол, менинг отим Якоби эканлигини ҳам эслаб қолмагандир.

— Ўша киши сизмисиз? — қайта сўради бола. — Ҳаммасини менга дадам айтиб берган эди. Қаранг, қора пелеринали киши да менинг дадам. У геноссе Ульяновнинг ёнида кетяпти.

Якоби ўзини йўқотиб қўяёзган ҳолда улар орқасидан қараб қолди. Бурқсиб турган тутун парчалари вокзал гумбазига ўрмалашди. Энди на поезд шовқин-суронни ва на тиқ этган овоз эшитиларди. Цюрихнинг тиниқ апрель осмонида охирги вагон кетидан қувлашиб шошқалоқ булутлар сузиб борарди.

Улар Шарққа — Россияга ошиқарди.

[АПН].

Т. МИРҲОДИЕВ таржимаси.

БУ қудратли трансформаторларни ишлаб чиқариш кейинги йилларда ўзлаштирилди. Чирчиқдаги трансформатор заводининг янги маҳсулоти мамлакатимиздагина эмас, чет элларда ҳам кенг шуҳрат қозонмоқда. Суратда: пешқадам слесарь-йиғувчилар Э. Кубединов ва К. Дўсманбетов ўртоқлар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

МАЪРИФАТДА ҲАМКОРЛАР

Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистон меҳнаткашларининг, зиёлиларининг, ижодий кишиларининг дўстлиги азалийдир. Бу муқаддас дўстлик, самимий қардошлик ва қадимий биродарлик асрлар давомида чиниқди, оғир синов йилларида тобланди. Совет Шарқи республикалари маорифчиларининг, қалби дарё ўқитувчиларининг кўпмиллатли халқларимиз дўстлиги оиласида алоҳида ўрни бор.

Яқинда республикамизда чиқадиган **«Ўқитувчилар газетаси»**нинг Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистон Маориф министрликларининг органлари **«Қазақистон муғалими», «Маориф ва маданият», «Муғалимдер газетаси», «Мугаллимлер газети»** билан биргаликда чиқарган қўшма сони худди ана шу мавзуга бағишланди.

«Маърифатда ҳамкор, дўстликда содиқ» сарлавҳаси остида берилган қўшма саҳифаларда ўз мақолалари билан қатнашган Тожикистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. Шукуров, қирғизистонлик ўқитувчи А. Борисовский, Туркманистон Маориф министрлигининг ходими А. Бегеженов, қирғизистонлик шоир И. Исақов, тожикистонлик муаллима Ш. Сулаймонова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Хўжаев ва бошқалар ўз республикаларида Совет ҳокимияти йилларида маориф ва маданият соҳасида эришилган улкан ютуқлар ҳақида ҳикоя қилдилар.

Газета саҳифаларида босилган фотолавҳаларда, корреспонденцияларда, хабарларда ҳам мазкур республикаларда юз бераётган катта ўзгаришлар ўз аксини топган.

«Ўқитувчилар газетаси»нинг бу хосиятли иши мақтовга сазовордир.

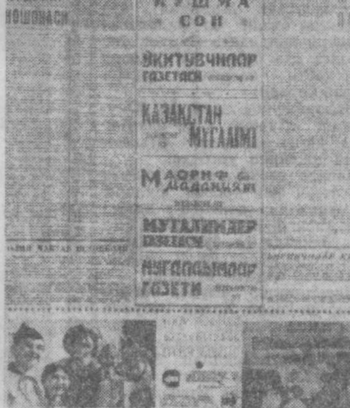

ЯНГИ СТАНЦИЯНИНГ ҚУВВАТИ

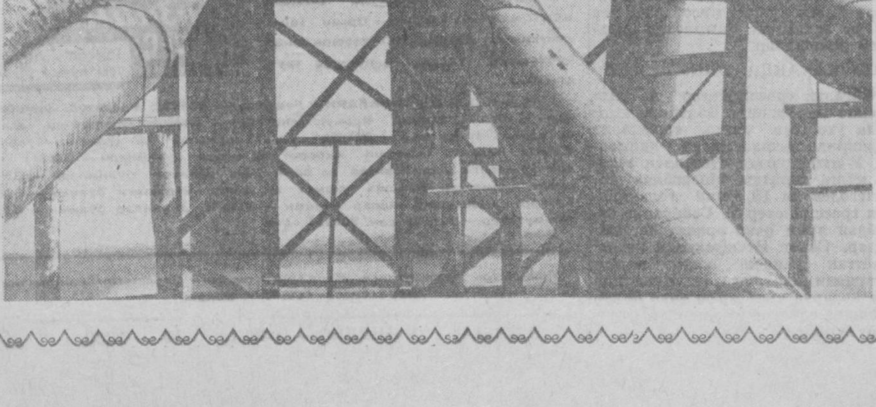

Бинонинг пастки қисмига жойлашган моторлар ҳаракатга келиб, тўхтовсиз ишлаб турибди. Парраклар айланиб, сувни тепаликка чиқармоқда.

Уч қувурдан отилаётган сув кичик каналга тушиб, уни бир зумда тўлдириб узоқ-узоқларга оқизмоқда. Ҳа, станция ҳар секундда икки кубометр келадиган сувни дарёдан чиқариб, экинзорларга оқизмоқда.

Сув бир километргача жуда тезлик билан оқади. Кейин ирмоқчаларга бўлиниб кетади. Шолипоя полларининг бирини тўлдириб, иккинчисига ўтади. Нариги ариқдаги сув эса боғ-роғларни, сабзавот, полиз экинларини обн-ҳаётга тўйдиради.

Ўтган йили бу ерга келган киши бутунлай бошқа манзаранинг гувоҳи бўларди. Сирдарё бўйларида 20 га яқин қувур насослари ўрнатилганди. Деҳқонлар ва соҳибкорлар кўнгли тўлмасди: дарёда сув кўп бўлса, экинзорлар тўярди, камайиб қолганда эса бу қувурлардан сув кўнгилдагидек оқмай қоларди. Оқибатда шолилар сувга қонмасди, боғлар сувга тўймасди.

Бу ишда 40 га яқин киши хизмат қиларди. Қувурларга ўрнатилган моторлар ишлаши учун қанчадан-қанча ёқилғи сарфланарди. 2 та ёқилғи ташиб келтирадиган машина эса доимо бириктириб қўйилган эди.

Буларнинг ҳаммаси маҳсулот етиштиришни анча қимматлаштириб юборган эди. Ҳар бир центнер шоли етиштириш учун пландаги 27 сўм ўрнига 36 сўм сарфланарди. Бошқа экинларга кетган сарф-харажатлар ҳам кўпайиб кетган эди.

Энди аҳвол тамомила ўзгарди. Бўка районидаги «Бўка» совхозининг мутахассислари Сирдарёнинг қуйи қисмига Фарҳод ГЭСдан электр нури келтиришди. Кейин катта ва мустаҳкам насос станцияси қуриб ишга туширилди.

Энди оби-ҳавонинг ҳар қандай шароитида ҳам экинлар сувдан чанқатиб қўйилмайдиган бўлди. Қувурлар дарёнинг қуйи қисмига туширилган. Сув кам бўлган тақдирда ҳам сув олинаберади. Харажат ҳам кескин камайди. Аввалги 50 га яқин ишчи ўрнида эндиликда фақат 3 кишигина ишлаяпти.

— Бизда, — дейди совхоз директори ўртоқ Живодеров, — катта насос станциясининг ишга туширилиши дарё ёнларидаги юзлаб гектар қамишзорларни ўзлаштириш ва уларни экинзорларга айлантириш имкониятини берди. Биз шу йилнинг ўзидаёқ Ватанимизга минг тоннага яқин шоли, юзлаб тонна сабзавот ва полиз экинлари етиштириб берамиз. Келгуси йилда Олҳажар массивида етиштирадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларимиз камида 1,5 баробарга кўпайишига ишончимиз комил.

Сув борган жойда, ҳаёт бор, деб шуни айтадилар-да.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Суратда: «Бўка» совхозининг Олҳажар массивида қурилиб ишга туширилган янги насос станцияси.

А. Абалян фотоси.

БОЛАЛАРИМИЗ БИЛИМДОН, ОДОБЛИ БЎЛСИН

Ёш авлодни тарбиялаш масаласида мактабнинг роли ва жавобгарлиги катта. Айни чоғда бола тарбиясида оиланинг «тутган ўрни алоҳида ўрин олади.

Боланинг ёшлик давридаги тарбиясида бўлган хатони кейинча тузатиш жуда ҳам мушкул. Чунки, бу ёш организмнинг қон томирига, суяк-суягига сингиб, ҳатто «тузалмайдиган касал» ҳолатига айланиши мумкин. Дастлаб бепарволик қилган ота-оналарнинг кейинчалик қилган пушаймони фойдасиздир.

Ота-она тарбиячи ҳисобланади. У яхши одати, хулқи, меҳнатсеварлиги билан ёш авлодга намуна бўлиши лозим. Ҳар бир ота-она ўз фарзандларини одобли, жамият учун фойда келтирувчи, меҳнатсевар қилиб тарбиялашдек орзу-умид билан яшайди. Улуғ педагог Макаренконинг «Сиз ота-оналар ўғил ёки қизингизни ўзингизнинг ота-оналик қувончингиз учунгина тарбиялаётганингиз йўқ, сизнинг оилангизда, сизнинг раҳбарлигингиз остида бўлажак гражданин, бўлажак арбоб ва бўлажак курашчи етишмоқда», — деган сўзларини унутмаслигимиз лозим.

Айрим ота-оналар ўз фарзандларини ҳаддан ташқари эркалатиб юборадилар. Масалан, Мирзали Умаров ўз боласининг турли-туман истакларини ёшлигидан бажариб, унинг эрка бўлиб кетишига сабабчи бўлмоқда. Натижада боласи Бахтиёр IV чоракда 3 та фандан ўзлаштиролмай қолди. Агар болага оилада шундай тарбия бериб борилса, натижада бола ота ёки онасининг бу қадар юмшоқ кўнгилли эканини пайқаб, ножўя ҳаракатлар қила бошлайди. Бу ҳолат Бахтиёрда ҳам сезилмоқда. У ёшлигидан папирос чекишга ўрганиб қолди. Ота-оналар ўз қилмишлари, ҳаракатлари, ўз феъл-атворлари билан болаларига таъсир қиладилар, ҳатто бола олдида катталарнинг ўзаро гапирадиган одатдаги гаплари ҳам уларга таъсир қилади. Шунинг учун бола олдида тўғри гапни айтиш лозим.

Баъзан ота-оналар болаларни ёлғон гапиришга, яъни кишилар ортидан бошқача гапириб, юзма-юз келганда бошқача гаплашадилар. Бу билан улар болаларни ёлғон гапиришга одатлантиришга сабабчи бўладилар. Ғамхўр ва ўйлаб иш тутувчи ота-оналар болалари олдида жанжал қилиш ва низо кўтаришга йўл қўймадилар, чунки, агар бундай ҳоллар оилада такрорланса, болалар ҳам буларга одатланиб, сўнгра ота-оналарининг айтганларини қилмайдиган бўлиб қолишади.

Болалар одатда ота-она айтганини улар буюргани учунгина эмас, балки чин кўнгилдан қилишга тайёр эканликлари туфайли бажаришади. Агар ота-она ўзлари айтганларининг тескарисини қилсалар, албатта обрўли бўла олмайдилар. Бола тарбиясида ота билан онанинг келишиб иш тутгани мақсадга мувофиқдир. Баъзан, ота-оналар болалари устидан шикоят қиладилар, уларга турли жазо берадиларки, ундай ҳолларнинг келиб чиқишига аввало йўл қўймаслик керак.

Ҳар бир ота-она маълум умид билан фарзанд ўстиради. Ўз умидига, мақсадига тўлиқ эришаман, деган ота-она боласини ёшлигидан бошлаб тўғри тарбиялаши лозим.

Оиланинг мактаб билан алоқаси ҳам бола тарбиясига катта таъсир кўрсатади. Ота-оналар мактаб билан яқиндан алоқада бўлишлари лозим. Бунда ўз фарзандининг мактабда қандай ўқиётганлигини, интизоми, юриш-туриши, бошқалар билан муомаласи, хуллас боланинг ўқиш давридаги ютуқ ва камчиликларини ўрганиб оладилар. Болани тўғри тарбиялашда ҳар бир ота-она доимо ғамхўрлик қилиши, бунинг учун ташкилотлар билан, жамоатчилик билан яқиндан алоқа боғлаб боришлари лозим. Бундай ота-оналар бизнинг мактабда кўпчиликни ташкил қилади. Қўчқор Умаров, Убайдулла Нурхўжаев, Собир Сафаров, Ҳамро Қулиев, Муслим Пўлатов, Тожибой Зияев, Рихситилла Раҳматуллаев, Шокир Бўронов, Ҳаким Ваҳобов ва бошқа бир қанча ота-оналарни кўрсатиш мумкин. Уларнинг фарзандлари мактабда бўлмасин, уйда бўлмасин доим катталарга ҳурмат, кичикларга меҳрибонлик билан қарайдилар. Шунинг учун мактаб ўқувчилари орасида уларнинг обрўлари яхши, ўқишда илғор, меҳнатда тобланганлар.

ПЕДАГОГ МИНБАРИ

Лекин, мактабдаги ҳамма ўқувчиларнинг (мактабимизда 975 ўқувчи бор) ота-оналари ҳам бирдек деб бўлмайди. Айрим ота-оналар ўз фарзандларининг тақдири билан яхши қизиқмайдилар. Мактаб билан алоқани сусайтириб қўйганлар. Соат Тўлаганов, Исроил Исмоғилов, Йўлдош Толипов, Йўлдош Мадмусаев, Исмат Асатиллаев ва бошқалар шулар жумласидандир. Улар, айрим ҳолларда мактабга чақиртирилса ҳам келмайдилар, ўз фарзандларининг ўқишларидан, мактабдаги ва ўқувчилар орасидаги юриш-туришидан ҳам хабар олмайдилар.

Ваҳоланки, бу ота-оналарнинг болалари айрим фанлардан ўзлаштирмай келадилар. Чунки, улар бир томонлама назорат остида қолмоқдалар. Ахир, бола бир йил ўқиб, яна ўз синфида такрор қолса, бундан ёмон нарса йўқ. Бунда ота-онанинг бир йилда болага сарфлаган барча ҳаражатлари, бир йиллик умидлари рўёбга чиқмаган бўлиб қолади-ку!

Юриш-туришга келганда— ота-оналар орасида шундай ёмон одат бор. Агар бола кўчада ёки жамоат орасида ножўя ҳаракат қилаётган бўлса, «у фалончининг боласи, менинг нима ишим бор», деб тескари қараб кетадилар. Бу, албатта нотўғри. Атрофдаги ҳар бир киши бола тарбиясига баробар жавобгардир. Чунки, унинг ҳам фарзанди бор, балки у ҳам бирон ерда нотўғри ҳаракат билан шуғулланаётгандир! Шунинг учун бола юриш-туришини доимо кузатиб бориш, уларда учраган арзимас нуқсонларни йўқотиш учун курашиш ҳаммамизнинг вазифамиздир.

Баъзи ёшларимиз ҳар ерда ўзларининг олифтанамо ташқи қиёфаси ва юриш-туриши билан «мана-ман» деб кўрсатадилар. Баъзан уларни ташқи қиёфасидан қизми ёки йигитми билиб бўлмайди. Бу мода эмиш! Моданинг ҳам бир чегараси бўлади-ку! Уларнинг ота-оналари ҳам бор-ки, улар тарбиячими ёки томошабинми, буни тушунаолмайсиз. Бас, ота-онаси шу ҳолатда болаларини кўчага қўйган эканлар, атрофдаги жамоатчилик уларга ўз таъсирини кўрсатиши лозим эмасми? Агар шундай қилинмаса, бола фақат олифтагарчиликка зеб бериб, жамият учун бирон фойда келтирмайдиган шахс бўлиб етишиб чиқиши мумкин. Демак, бола тарбиясида ота-она билан бирга барча жамоатчилик ҳам жавобгардир.

Бола тарбияси давлат аҳамиятига эга бўлган жуда катта вазифа. Бу муҳим масала ҳамманинг кундалик шарафли иши бўлиб қолиши лозим.

Ҳ. УБАИДУЛЛАЕВ,
Калинин районидаги 40-мактаб директорининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари.

ҚИММАТБАҲО минерал бойликлар шу тариқа рўёбга чиқади. Кичкина тош парчаси ер остидаги мўл-кўл бойликларни очишга йўл топиб беради. Тошкент геология тресгти коллективи кўплаб ерости бойликларини очишда муносиб ишлар қилмоқда. Суратда: бош геолог Тўлқин Шоёқубов (ўнгда) ва катта геолог Умар Туранов ўртоқлар минерал тошни кўздан кечиришяпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ҚИСҚА САТРЛАР

✦ Пойтахтнинг Энгельс кўчасида қисқа муддатда уч гастроном, уч ошхона, тўртта сабзавот дўкони очилиб харидорларга хизмат қилабошлади. Яқинда нон, сабзавот ва кийим-кечак магазинлари ҳам ишга туширилди.

С. Султонов.

✦ Қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатаётган Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг бир группа артистлари яқинда Ғазалкент шаҳрида катта концерт қўйиб бердилар.

Т. Мамасолиев.

✦ Октябрь районидаги Бешқайроғоч массивида китоб ва газета-журнал билан савдо қилувчи янги магазин ишга туширилди.

Ў. Каримов.

✦ Кундан-кунга чирой очаётган Бўка районидаги «Коммунизм» колхозида беш километр масофадаги кўча асфальтланди. Шунингдек 90 ўринли болалар боғчаси биноси фойдаланишга топширилди.

Й. Аҳмедов.

МАҲАЛЛАДА НАВОИЙХОНЛИК

Шанба оқшоми. Охунбобоев номли 45-ўрта мактабнинг боғи Маяковский номли маҳалла ёшлари ва кексалари билан гавжум. Улар шеърият бобокалони, улуғ мутафаккир Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини нишонлаш учун тўпланишган. Мактаб ҳовлиси ва ток сўрилари шоир ҳаётини акс эттирувчи стендлар, фотолавҳалар, мутафаккирнинг ҳикматли сўзлари ёзилган алвонлар билан безатилган.

Кечани маҳалла комитетининг оқсоқоли Миртожи ака Жалилов очади ва филология фанлари кандидати Сиддиқ Асқаровга сўз беради. У Навоийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида сўзлаб беради.

Навоийшунос олим М. Юнусовнинг «Навоий ва одамийлик» деган мавзудаги суҳбати катта қизиқиш уйғотди.

Кечада республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, филология фанлари доктори Ҳамид Сулаймонов Навоий юбилейига республикада ва бутун мамлакатимизда кўрилаётган тайёргарликлар ҳақида сўзлади.

Йиғилганлар ёзувчи Ҳаким Назир ва шоир Холид Расулни илиқ қаршиладилар. Улар шоирнинг айрим асарларидан парчалар ўқиб бердилар. Артист О. Юнусов ва А. Навоий номли маданият уйининг қатнашчилари ҳамда маҳалла бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзоларининг чиқишлари кеча қатнашчиларининг дилини хушнуд этди.

А. ШУКУРОВ.
Р. ИНОҒОМОВ.

ЎҚУВЧИЛАР СЕВИНЧИ

«Политотдел» колхозининг «III Интернационал» участкаси ўқувчилари янги совға олдилар. Бу Крупская номли 10-ўрта мактабнинг янги биноси. Мактаб биносини колхоз ўз маблағига қурди. Унда Янгибозор, III Интернационал қишлоғининг 560 ўғил-қизи янги ўқув йилидан бошлаб таълим олади.

О. УТАШЕВ.

КИНОСАЁҲАТЧИЛАР КЛУБИ

Тошкент темирйўлчилар маданият саройида киносаёҳатчилар клуби ташкил этилди. Бу ерда ярим соат мобайнида Антарктикага, Африкага ёки Иттифоқимизнинг йирик ГЭС қурилишларига саёҳат қилишингиз мумкин. Клуб аъзолари совет ва чет эл кинематографчилари яратган ҳужжатли фильмларни томоша қилмоқдалар.

А. ПАРИМОВА.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

АМЕРИКА БАЗАЛАРИГА ЎҚ ЁҒДИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ, 19 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамда озодлик кучлари отрядлари билан америкалик агрессорлар ва уларнинг шериклари ўртасида жанг ҳаракатлари давом этмоқда. Чет эл агентликларининг хабар беришича, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари бугун Сайгондаги порт иншоотлари районини миномётлардан яна ўққа тутганлар.

Жанубий Вьетнам пойтахтининг атрофида душманнинг бир неча ҳарбий объекти ўққа тутилди. АҚШнинг Сайгондан уч километр нарида жойлашган Катлайдаги авиация базасида турган Америка самолётига ўқнинг тўғри бориб тегиши натижасида базада катта ёнғин чиқди. Ватанпарварлар ўт очиб, Американинг Сайгон яқинида жойлашган Данхоа ва Фуокбинь шаҳарларидаги ҳарбий лагерларига ҳам зарба бердилар. Душманнинг ҳарбий кучлари талафот кўрди.

Меконг дельтасидаги Кантхо вилоят марказида Америка қўшинлари жойлашган ерларга миномётлардан ўт очилди.

Кеча Американинг 1-аэромобиль дивизияси қароргоҳига ҳам миналар ёғдирилди. Бу дивизия ҳали яқиндагина Хюэ шаҳридан кўчирилган эди. Ўққа тутиш натижасида штаб биноларига ва аэродромдаги самолётларга зарар етказилди.

Америка денгиз пиёда аскарларининг Кхесандаги йирик базаси атрофида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Кеча Америка қўшинларининг позицияларига қаттиқ ўт очилди. Ватанпарварларнинг отрядлари тўплардан кучли зарба берганларидан сўнг Америка денгиз пиёда аскарлари бўлинмалари билан қаттиқ жанг қилдилар. Бу жанг бутун кун бўйи давом этди. Жанг ҳаракатларида Америка томонидан тактик авиациянинг бомбардимончи самолётлари, артиллерия ва қуролли вертолётлар қатнашди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, Халқ озодлик қуролли кучлари жангчилари Американинг 40 дан ортиқ солдат ва офицерини сафдан чиқарганлар.

ВАЛЬДЕК РОШЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ, 19 июнь. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари Вальдек Роше кеча «Радио—Люксембург» радиостанцияси вакили билан суҳбат ўтказиб, «Франция Коммунистик партияси ўзининг бутун фаолиятини республика қонунлари доирасида ишчилар синфи ва халқнинг манфаатларини кўзлаб олиб бормоқда», деди. «Биз шу йўлда қилаётган ҳаракатимизни давом эттирмоқчимиз, чунки биз эътиқодли демократлармиз ва бизнинг назаримизда демократия учун курашни социализм учун курашдан ажратиб бўлмайди».

Франция Компартиясининг Бош секретари ҳозирги Помпиду ҳукуматининг ички сиёсатини тавсифлаб, «мавжуд проблемаларни ҳал қила олмайдиган бўлиб қолган деголлчилар ҳукумати норозилик туғилишига оқибат натижада ҳозирги сиёсий ва социал тангликнинг келиб чиқишига сабаб бўлди», деди.

Шу билан бирга В. Роше айтдики, Француз коммунистлари энг яхши жамият қуриш ишида католиклар билан тағин ҳам маҳкамроқ алоқа боғлашни ва ҳамкорлик қилишни зарур деб ҳисоблайдилар. «Биз, коммунистлар, демократик кучлар ғалаба қилган тақдирда, ҳокимиятни бизнинг қўлимизга беришни талаб қилмаймиз, балки кенг демократик иттифоқ ҳукуматида ўзимизга муносиб ўрин берилишинигина талаб қиламиз». В. Роше коммунистларнинг ҳокимият органларидаги роли тўғрисида гапириб, пировардида уқтириб айтдики, барча сўл партияларнинг бирлиги асосида ҳамда асосий касаба союз ташкилотларининг қўллаб-қувватлаши билан тузилган демократик иттифоқ ҳукуматида Франция Коммунистик партиясидан вакиллар бўлиши «шаҳарлар ва далалардаги меҳнаткашларнинг социал ғалабалари хавф остида қолдирилмаслигини ҳамда иқтисодий ва социал тараққиёт сиёсати амалга оширилишини таъминлайдиган гарантия бўлади», деди.

Япониянинг Осака шаҳрида 1970 йили ўтказиладиган жаҳон виставкаси шарафига чиқарилган плакат.

Киодо—ТАСС фотоси.

БУДАПЕШТ. Озодлик майдони. МТИ—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. «Радио-Люксембург» радиостанцияси Франция Компартиясининг бош секретари Вальдек Роше билан суҳбат уюштирди.

Вальдек Роше суҳбат давомида Франция Коммунистик партияси ўз фаолиятини республика қонунчилиги доирасида сақлагани ҳолда ишчилар синфи ва халқ манфаатдорлиги йўлида олиб боради, деди.

●

БЕРЛИН. Бу ерда халқаро хотин-қизлар демократик федерацияси бюросининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари хотин-қизлар Бутуниттифоқ конгрессига тайёргарлик кўриш масаласи, Вьетнам, Араб давлатлари, Осиё ва Африка мамлакати хотин-қизлари билан бирдамлик масаласини кўриб чиқишди.

●

ВАШИНГТОН. Конгресс камбағаллар оиласига кўрсатиладиган ёрдам пулини қисқартирди. Шу муносабат билан бу ерда икки юзга яқин камбағаллар намойиш уюштириб, конгресс қарорига нисбатан ўз норозиликларини билдирдилар. Намойиш қатнашчилари президент резеденцияси — Оқ уй олдидан ўтишди.

●

САНТЬЯГО. Коронель шаҳридаги Чили кўмир ишлаб чиқариш «Лота Швагер, С. А.» компаниясига қарашли кўмир ҳавзаларининг бирида руда гази портлади. Натижада 11 шахтер ўлди ва 15 ишчи оғир жароҳатланди. «Сигло» газетасининг берган хабарига кўра Коронеладаги бу фожианинг содир бўлиши техник хавфсизликнинг ёмон аҳволда эканлиги ва компания маъмуриятининг шахтерларга нисбатан эътиборсизлигидадир.

●

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири И. Абламов хабар беради: сенатор Роберт Кеннедининг фожиали вафотидан сўнг Қўшма Штат жамоатчилиги қурол ва аслаҳани очиқ сотилишига қарши норозилик билдиришган эди. Шунга қарамай, Америка Қўшма Штатининг шаҳарларида қурол ва аслаҳа савдоси тобора ривожланиб бормоқда. «Нью-Йорк Таймс» газетаси мухбири Аризон штатида бўлиб, бу ерда ҳар турли қурол-аслаҳаларнинг магазинларда очиқ сотилиши ҳақида ва бу магазинларда оддий пистолетдан тортиб пушкагача сотиб олиш мумкинлиги ҳақида ёзади.

●

РИМ. Мамлакатнинг иккита улкан шаҳри — Турин ва Миланда ер қимирлади. Зилзиланинг кучи 3—4 баллга тенг.

●

ЖЕНЕВА. Швейцарияда икки марта ер қимирлаб ўтди. Зилзила Берне, Цюрихе ва бир қатор шаҳарларда сезиларли бўлди. Зилзиланинг келтирган зарари ҳали аниқланганича йўқ.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

НИҲОЯТ ҒАЛАБА

Москванинг «Динамо» командаси ўтган чоршанба куни Кутаиси торпедочиларини қабул қилди. Москваликлар қатор муваффақиятсизликдан сўнг ниҳоят ғалабага эришдилар. Ҳисоб 3:0.

«ЁШЛИК» КУБОГИ УЧУН

ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёшлик» кубоги учун бу йил бешинчи марта мусобақалар ўтказилади. Бу мусобақаларга республикалар терма командаларининг 14—15 ёшли футболчилари киритилади. Кубокнинг дастлабки ўйинлари учта зонада бўлади. Ўзбекистон вакиллари Нежин шаҳрида ўйнайдилар. Уларнинг рақиблари ўтган йилги мукофот эгаси— Москва ҳамда Латвия, Арманистон, Белоруссия, Туркманистон командаларидир. Зонадаги ўйинлар бир даврада 3—13 июлда ўтади. Ҳар группадан иккитадан қолиб финалга чиқади.

ПЕТРОСЯНМИ ЁКИ БРОНШТЕЙН?

Москва шахматчиларининг пойтахт биринчилиги учун бўлган мусобақалари тугади. Бу мусобақада жаҳон чемпиони Петросян бошлиқ 8 халқаро гроссмейстернинг қатнашиши турнирга катта қизиқиш уйғотди. Қарийб бир ойлик курашдан сўнг биринчи ва иккинчи ўринларни Т. Петросян билан гроссмейстер Д. Бронштейн бўлишиб олдилар. Уларнинг ҳар иккалови 15 имкониятдан 10,5 тадан очко тўплади. Петросян турнирда биронта ҳам мағлубиятга учрамаган ягона қатнашчидир.

Икки ғолиб ўртасида Москва чемпиони номини олиш учун қўшимча матч ўтказишга қарор қилинди.

МУДДАТЛАР МАЪЛУМ

Жаҳон чемпионлигига даъвогарларнинг ярим финал матчи муддатлари маълум бўлди. Гроссмейстер Борис Спасский даниялик Бент Ларсен билан 5 июлдан бошлаб Швециянинг Мальме шаҳрида мусобақалашади. Иккинчи ярим финалчилар Михаил Таль ва Виктор Корчной бахси Москвада 25 июндан бошланади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ҒОЛИБ

Фарғона шаҳрида Ўзбекистон шаҳарлари IV спартакиадаси программасига киритилган шахмат мусобақалари тугади. Республикамизнинг 60 энг кучли спортчиси команда биринчилиги учун курашди. Дастлабки кунданоқ пешқадамликни қўлга олган Тошкентнинг биринчи командаси спартакиада ғолиби бўлди. Тошкентлик шахматчилар Фарғона ва Андижон командалари билан бўлган учрашувларни 7,5:2,5, Самарқанд ва Тошкентнинг иккинчи командаси билан бўлган учрашувларни 6,5:3,5 ҳисобида ўз фойдаларига ҳал қилдилар. Бухоро шахматчилари билан бўлган мусобақада эса 10 та тахтанинг ҳаммасида ғалабага эришдилар.

ЮЗ КАТАКДА ОЛИМПИАДА

Ригалик гроссмейстер А. Андрейко Италиянинг Больцано шаҳрида ўтаётган катта олимпиада турнирида пешқадамлик қилмоқда. У етти турдан сўнг олти очкони қўлга киритди. Москвалик В. Шчеголев ва 18 ёшли голландиялик гроссмейстер Т. Сейбрандс ғолибдан ярим очко орқада бормоқдалар. Совет Иттифоқидан қатнашаётган учинчи вакил—жаҳон чемпиони киевлик И. Куперман эса ҳозирча тўрт ярим очко билан бешинчи-олтинчи ўринларни эгаллаб турибди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55—**Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00—**«Дўстлик» интернационал клуби** («Ёшлик» кўрсатади). 18.50 —**Телеянгиликлар,** 19.00— **«Здоровье» илмий-оммабоп программа** (Совет соғлиқни сақлаш ишларининг 50 йиллигига бағишланган сони), 20.00—**Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.05—**Телеянгиликлар,** 20.15—**«Ота-оналар университети»** (20.55 — **Ноз-неъмат бунёдкорлари** (сабзавоткорлар учун), 21.25—**Турналар учмоқда** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан—**Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.00— **Ўқув эшиттиришлари программаси. Студентлар учун инглиз тилида машғулот.** 18.30 — **Иншони қандай ёзмоқ керак?** (рус тилида), 19.00 — **Математика.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.00—**Ҳамиша биз сен билан, Вьетнам** (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 20.10 — **Мардлик** (ҳужжатли фильм), 22.20—**Концерт.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/VI да **Ёшликда берган кўнгил,** 22/VI да **Гули сиёҳ,** 23/VI да **Навоий Астрободда.**

КИНО

Сўнган чақмоқлар —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Саргузашт қидирувчилар — «ЧАЙКА» «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ишчи кундалиги (жуфт соатларда), **Тоғдаги яккама-якка олишув** (тоқ соатларда): —«ДРУЖБА».

Ҳиндулар суянчиғи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Олга Франция!—«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Яхши жойлашибсан —ТЕЛЬМАН номли.

Сўнган чақмоқлар —НАВОИЙ номли.

Саргузашт қидирувчилар— «ФЕСТИВАЛЬ».

ТОШКЕНТДА УТКАЗИЛАДИГАН ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БИРИНЧИ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН

ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА

24 июндан

3 серияли янги ҳинд бадиий фильми

«САНГАМ»

Намойиш қилинади.

Бош ролда—РАДЖ КАПУР.

Сеанслар эрталаб соат 11 яримда кундуз 4 ва, кеч 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб киришга заявкалар қабул қилинмоқда.

Справка учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ БОҒДА

21, 22, 23 июнда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Олмахон ҲАЙИТОВА, Меҳри АБДУЛЛАЕВА

Солистлар:

Зокиржон СУЛТОНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Жуманиёз СОБИРОВ, Тўхта РИСМЕТОВА, Отамурод ҲОЖИЕВ,

Узбек халқ чолғу ансамбли.

Программани —Зайтуна Тожибоева олиб боради.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРГА

саҳна ишчилари, район кассирлари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 187-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 835212, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936. Саноат транспорт ва қурилиш бўлими — 833786. Партия турмуши Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811 Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

Р. 16514. ИНДЕКС — 64697. № — 1888.